

3 DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS – DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25c.

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVAS – MARCH, 19, 1985

Nr. 54

Aušra Nr. 41(81)

Už didžiuosius idealus

(Tęsinys)

Po šventimų kurso draugai paveda kunigui Stanislovui visų neopresbiterių vardu tarti seminarijai atsisveikinimo žodį. Vyskupas, įvertindamas jaunojo kunigo šviesią ir pamaldžią sielą, nukreipia jį į vieną žymiausių Žemaitijos parapijų – Kražius.

Kražiai, praėity visai Žemaičių žemei nešę šviesą, lieję kraują, aukoję gyvybes už šventąsias idėjas, dabar (1936 m.) buvo jau beužmirštą savo šlovę. Religinio abejingumo ir laisvamanybės dvasia kėsinosi užgožti krikščionišką gyvenimą. Buvo reikalingas apaštalas, kuris švento gyvenimo pavyzdžiu ir nuostandžia, žmonių meile žėrinčia veikla gražintų Kražiams religinį atgimimą. Tokio apaštalo savybėmis Apašalta buvo apdovanojusi kun. Stanislovą. Jis 1936 m. čia atvyko gerai pasirodęs, subrendęs atsakingam kunigo darbui.

Jo artimųjų surinkti autentiški duomenys kalba apie šios šviesos sielos savybes. Kun. Stanislovas turėjo pakankamą erudiciją, iškalbą, tvirtą užgrūdintą valią, skaisčią sielą, plačiąsias, visus mylinčias širdis... Buvo laisvas nuo bet kokių nesveikų įpročių (abstinentas), nuo žemų polinkių. Anot brolio: „Jam buvo svetimas glebumas, dvasinis lėkštumas, žemi „žmogiški“ jausmai. Jis buvo

švarus, tiesus, kuklus, rimtas. Jo bendravimas su žmonėmis buvo angeliškai tyras, grynas, permatomas...“ Jo Užrašuose randame: „Artyn prie Grožio, prie Šviesos, tolyn nuo žemiškų purvų! Artyn prie dangiškos Tiesos, prie idealų amžinų!“

Intensyvus ieškojimas kelio į Dievą atpalaidavo jaunuoli nuo netyrų svajonių. Yra išlikę klieriko Stanislovo 135 lapeliai su įrašais jam brangių minčių iš mąstymų ciklo. Iš jų matyti, koks intymus ir gilus buvo sielos bendravimas su Dievu: „O Dieve, aš myliu Tave... ir sielų, tiktai sielų tetokštū!“ – šaukia jaunasis levitas.

Pats liepsnodamas Kristaus meile, kun. Stanislovas stengėsi ja uždegti visų žmonių širdis. Jo brolio rašo: „Jam buvo maža surinkti po Dievo ir Tėvynės vėliava tik dalį žmonių. Jis skverbėsi į parapijos nuošales, ieškojo ryšių su labiausiai „kritusiais“ žmonėmis ir su „zimagogais“, gilinusiems Kražantę: rengė jiems specialias gegužines, susiartinimo su pavasarininkais šventes; sesuo Kristina buvo ipareigota vaišinti juos buktėmis ir gira. Pagaliau kunigas atsivedė juos į bažnyčią. Į krikščionių darbininkų sąjungą jis subūrė visas Kražių miestelio „paduges“ ir sėkmingai buvo pradėjęs jiems vadovauti (sutrukdė 1940 m. areštai).

(Bus daugiau)

Mirė kan. J. Beinoris

Kovo 7 d. Palangoje mirė Telsių vyskupijos kancleris kanauninkas Jonas Beinoris. Pašarvotas Telsių katedroje. Laidutuvės įvyko pirmadienį, kovo 11 d. 12 val. Švėksnoje. Kanauninkas Beinoris buvo sulaukęs 76 metų amžiaus, kunigu įšventintas 1933 m., prieš dvejus metus atšventė kunigystės 50 metų jubiliejų. Mūsų žiniomis, tai jau dešimtas šiemet Lietuvoje ir trečias Telsių vyskupijoje miręs kunigas. Telsių vyskupijoje yra 142 bažnyčios. Jau apie 60 iš jų neturi savo kunigo. Jeigu nebus padidintas Kauno Kunigų seminarijos auklėtinų skaičius, greitu laiku pusė Telsių vyskupijos parapijų liks be savų kunigų.

Aršūs mūšiai prie Tigro upės

Bagdadas. – Irakas paskelbė, kad bus puolami ne tik Irano pakrantės pasirodą laivai, bet ir Irano oro erdvėje skraidą lėktuvai. Londone British Airways bendrovė sustabdė nuo pirmadienio visus skridimus į Teheraną. Tą pat padarė vokiečių Luftansa ir šveicarų Swissair.

Irako-Irano fronte vyksta aršios kovos. Iranas skelbia, kad jo jėgoms pavyko persikelti per Tigro upę ir perkirsti svarbų vieškelį iš Bagdado į Basrą. Užimtas šešių mylių kelio ruožas. Basra, antras didžiausias Irako miestas, liko atkirstas. Irakas tai paneigia, pranešdamas, kad iraniečių bandymas atmuštas su tankiniais žuvusiu.

Irako komunikate sakoma, kad karo lėktuvai turėjo 264 skridimus, helikopteriai 435 atvejuose įsijungė į žemės kovas. Toliau bombarduojami Irano miestai. Persų įlankoje

padegti trys laivai. Irakas skelbia, jog per dvi mūšių dienas žuvo 15,000 iraniečių.

Teherane Irano valdžios priešas, prisirišęs prie savo kūno galingą bombą, susprogdino ją netoli Irano prezidento Ali Khamenei. Šis liko gyvas, žuvo savižudys ir kiti penki, 12 buvo sužeisti.

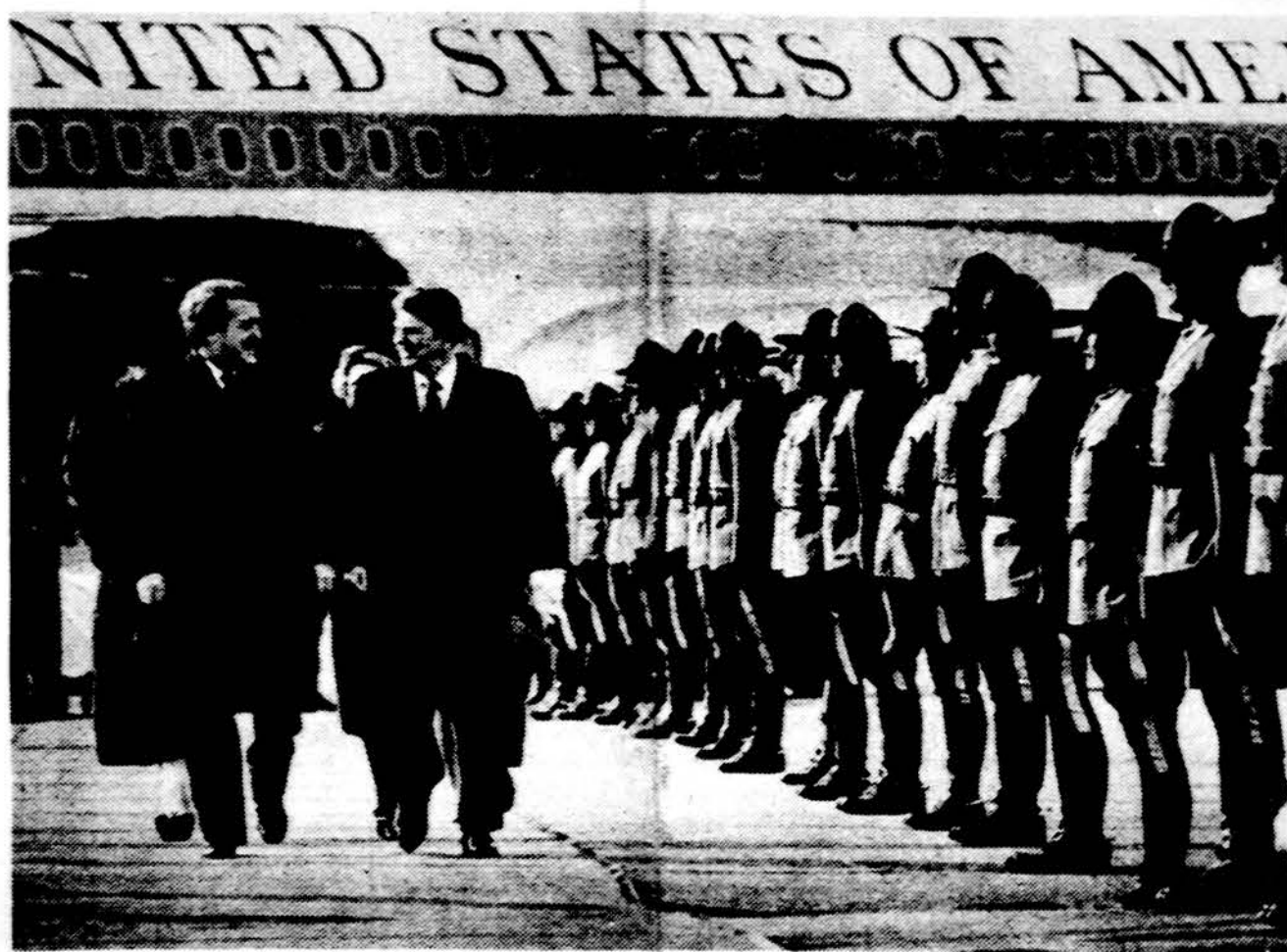
Braziliją valdo viceprezidentas

Brasilia. – Praėjusį penktadienį Brazilijoje buvo prisaikdintas naujas viceprezidentas Jose Sarney, 54 m. amžiaus. Jis eis prezidento pareigas, kol iš ligoninės grįš staiga susirgęs prezidentas Tancredio Neves. Jis susirgo savo inauguracijos išvakarėse, buvo per velų ceremonijas atsaukti. Neves bus prisaikdintas vėliau, kai pasveiks.

Stebėtojai rašo, kad minios žmonių labai šiltai sutiko svečią iš Nikaragvos, sandinistų prezidentą Ortega. Kada atvyko JAV viceprezidentas Bush, minia ėmė šaukti: „Janki, važiuok namo“. Panašios nuotaikos buvo ir Urugvajaus prezidento inauguracijoje.

Šeštadienį viceprezidentas Bush buvo sustojęs Hondure, tarėsi su prezidentu Roberto Duazo Cordova. Šis pasakė viceprezidentui, kad jei JAV Kongresas nepatvirtins lėšų prieš sandinistus kovojantiems Nikaragvos sukilėliams, Honduras neberems sukilėlių. Viceprezidentas Bush žadėjo Amerikos paramą ne tik sandinistų priešams Nikaragvoje, bet ir Honduro vyriausybei.

– Filipinų sostinėje, netoli prezidento rūmų, policija išardė manifestaciją, viena moteris žuvo, 23 sužeisti.

Prezidentas Reaganas ir Kanados premjeras Brian Mulroney, abu airių kilmės, žygiuoja Quebeco aerodrome pro išrikiuotą policijos sargybos liniją. JAV prezidento vizitas truko dvi dienas. Kartu su prezidentu Kanadoje lankėsi svarbieji JAV vyriausybės nariai.

Puikūs Amerikos ryšiai su Kanada

Quebeckas. – Prezidentas Reaganas savo tradicinį šeštadienio pareiškimą per radiją skyrė Amerikos santykiams su Kanada. Sekmadienį jis pradėjo pasitarimus su Kanados premjeru Brian Mulrone, kuris, kaip ir prezidentas Reaganas, yra airių kilmės. Simboliškai abiejų valstybių vadai susitiko šv. Patriko dieną, kurią švenčia iriai visame pasaulyje.

Prezidentas šeštadienį pasakė važiuojas į Kanadą dėl labai paprastos priežasties: pasaulyje nėra Amerikai svarbesnės valstybės kaip Kanada. Abi šalys jungia nesaugoma 5,000 mylių ilgio siena. Abiejų valstybių sistemos panašios, gyvenimo stilius, pažiūros panašios. Prekyboje kaimyninė valstybė abiemis yra svarbiausias partneris. Pernai abi šalys pasikeitė prekėmis 110 bil. dol. vertės. Kanada turėjo šiame pasikeitime 20 bil. dol. perteklių.

Prezidentas Reaganas pabrėžė, kad, siekiant ginklų varžybų apribojimo ir kalbant apie kitas tarptautines problemas, jis labai vertina Kanados išmintingus patarimus.

Komentatoriai primena, kad buvęs ilgametis Kanados premjeras Trudeau prezidento Reagano nebuvo labai mėgiamas ir vertinamas. Dabartinis premjeras Mulrone yra konservatorius. Jo pareiškimai apie „mažas vyriausybės“ apie laisvosios rinkos privalumus skamba kaip paties Reagano.

Šio susitikimo proga bus paskelbti keli JAV-Kanados susitarimai dėl bendradarbiavimo žūklės reikaluose, dėl bendrų gynybos radaro stočių, dėl prekybos klausimų.

Stebėtojai primena, kad draugiškus JAV-Kanados santykius temdo keli klausimai, jų tarpe spaudos išgarsintas „rūgštus lietaus“ pavojus, kuris paliečia abiejų šalių ežerus, miškus, laukus. Įvairių jmonių skleidžiami dūmai, nešvarumai daro žalą gamtai. Prezidentas Reaganas yra paprašęs šio klausimo studijoms daugiau lėšų, jis siūlo įsteigti mokslininkų komisijas, studijų tarybas. Kanados spauda, ypač

nedraugiška Amerikos dabartinės vyriausybės politikai, paprastai teigia, kad Amerikos pramonė teršia Kanadą, žudo jos miškus, naikina žuvis ir kitus gyvius. Kanadiečiai reikalauja vyriausybės spausti JAV vyriausybę sutvarkyti savo pramonę.

Kanados taikos judėjimo atstovai mėgsta kovoti prieš JAV ginklų politiką. Daug triukšmo Kanadoje sukėlė žinia, kad Amerika bando Kanados teritorijoje savo skriejančias raketas. Daug priekaištų buvo sukėlus žinia, kad Pentagonas planuoja išdėstyti savo branduolinius ginklus Kanados teritorijoje. Naujoji Šiaurės Gynybos sistemos planuoja išdėstyti Kanadoje ir Alaskoje 52 radaro stotis. Pacifistai Kanadoje teigia, kad Washingtono politikai siekia paversti Kanadą sandėliu, kuris taps sovietams labai masinančiu taikiniumi, jei kiltų konfliktas tarp JAV ir Sovietų Sąjungos.

Prezidentas Reaganas sutiko, kad reikia sudaryti jungtinę komisiją, kuri svarstytų visus „rūgštus lietaus“ klausimus. Jis paskyrė JAV atstovų į tokia komisija būvusį transporto sekretorių Drew Lewis. Kanada paskyrė būvusį Ontario premjerą William Davis.

Kanados premjeras Mulrone papasakojo savo įspūdžius iš Maskvos, kur jis 45 minutes kalbėjosi su nauju Kremliaus vadovu Michailu Gorbačiovu.

Kanados pacifistai ir gamtos apsaugos aktyvistai demonstravo prieš JAV prezidento vizitą, tačiau tos demonstracijos nuotakis nepagadino. Abu airių kilmės valstybininkai Quebeco „Grand Theatre“ dalyvavo koncerte ir scenoje kartu su žmonėmis įsijungė į bendrą dainą „When Irish Eyes Are Smiling“.

– Illinois gubernatorius Thompson šešias dienas važinėjo Kinijoje, ieškodamas naujų prekybos ryšių, kurie būtų naudingi Illinois valstijai. Kartu su juo lankėsi 160 bizniierių, politikų, darbo unitų veikėjų.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Jungtinėse Tautose kalbama, kad sovietų komunistų partijos gen. sekretorius Gorbačiovas priėmė Prancūzijos prezidento Mitterrando pakvietimą atvykti į Prancūziją. Kaip žinoma, Gorbačiovas nei priėmė, nei atmetė JAV viceprezidento Busho pakvietimą atvažiuoti į Ameriką.

– Varšuvoje 13 „Solidarumo“ veikėjų pradėjo bado streiką šv. Kristopo bažnyčios rūsyje Podkowa Lesna kaime, 18 mylių nuo Varšuvos. Jie reikalauja paleisti kalėjime laikomus „Solidarumo“ darbuotojus.

– Egipto prezidentas Mubarakas, aplankęs JAV, Britaniją, Prancūziją, Italiją ir Vak. Vokietiją, nuryko į Jordaniją pranešti karaliui Husseini apie Vakarų reakciją į naują Jordano-PLO taikos planą.

– Kinijon atvyko valstybės departamento paskretorius politiniams reikalams Michael Armacost pasitarti dėl pasikeitimų Kremliaus vadovybėje.

– Graikijos parlamente renkant prezidentą, kurio kandidatoja socialistas Christos Sartzetakis, jo išrinkimui pritrūko 22 balsų. Už jį balsavo tik 165 socialistai ir 12 komunistų. Balsavimas bus pakartotas kovo 29 d.

– Kontadora grupės valstybės: Venecuela, Kolumbija, Meksika ir Panama vėl šaukia pasitarimą balandžio 12 d. Panamoje. Bus svarstomi Centrinės Amerikos taikos klausimai. Pakviesti ir Hondurasas, Nikaragvos, Costa Ricos ir Gvatemalos atstovai.

– Amerikos čigonai, suvažiavę Spokane, Wash., pradėjo žygius ieškoti Vokietijos reparacijų. Čigonai skelbia, kad nacių valdžia juos pradėjo persekioti anksčiau už Vokietijos žydus. Jau 1936 m. liepos mėn. į Dachau buvo atsiųsti 400 čigonų. Jų iš viso buvo pusė milijono ir niekas apie tai nežino. Čigonai reikalauja pripažinimo JAV Holocausto taryboje, kuri planuoja statyti paminklą nukentėjusiems nuo nacių.

– Darbo sekretorius Raymond Donovan, kuris dar teisiamas New York'e, pasit: aukė iš pareigų ir prezidentas jo pareiškimą priėmė.

Maskvos tikslai Ženevos derybose

Washingtonas. – Penktadienį valstybės sekretorius George Shultz turėjo spaudos konferenciją, kurioje kalbėjo apie Vidurinių Rytų klausimus, apie naująjį Sovietų Sąjungos vadovą Gorbačiovą ir apie „retą progą pagerinti Washingtono-Maskvos santykius“. Prezidentas Reaganas noris konstruktyviu būdu dirbti siekiant geresnių santykių, pasakė Shultz.

Ženevoje prasidėjo antroji ginklų derybų savaitė. Derybos prasidėjo kovo 12 d. Amerikos delegacijos vadas Kampelmanas jau kovo 2 d. išreiškė savo susirūpinimą, kad sovietai gali bandyti šias derybas paversti „politiniu teatru“, žinodami, kad Vakaruose žmonės laukia greito susitarimo, tikisi didelės pažangos. Kampelmano rūpestis pasitvirtino. Praėjusį šeštadienį sovietų delegacijos vadas Viktor Karpov Maskvos televizijoje jau kaltino Amerikos delegaciją, kad ji nesilaiko sausio 7-8 d. susitarimų tarp Gromyko ir Shultzo. Amerikiečiai sudaro įspūdį, kad jie nelinkę rimtai, dalykiškai derėtis dėl erdvės ginklų uždraudimo, pasakė Karpovas. Dar per anksti pranašauti, kaip tos derybos baigsis, pasakė Karpovas, tačiau atrodo, kad Washingtono delegatai daugiau žiūri į šias derybas kaip į „seminarą“, kur jie skaito paskaitas apie Amerikos erdvės gynybos planus, visai nesidomėdami tų ginklų uždraudimo derybomis.

Amerikos delegacijos nariai nurodo, kad pirmomis derybų dienomis buvo susitarta įsivesti konfidencialumo taisyklę. JAV delegaciją vadas Kampelmanas, puolamas Ženevoje susirinkusių spaudos atstovų, pabrėžė, kad jis atvyko derėtis su „sovietų kolegomis“, kalbėti su jais, o ne su spaudos atstovais. Kampelmanui greičiausia nepatiks Karpovo pareiškimai sovietų televizijoje, kur jis kaltina amerikiečius nenoru kalbėtis apie erdvės ginklus. Amerikiečiai laikosi nuomonės, kad negalima rimtai derėtis apie ginklus, kurių dar nėra. Įmanomos tik teoretinės diskusijos. Pirmiausia reikia derėtis dėl strateginių tarpkontinentinių raketų ir vidutinio nuotolio raketų, kurios jau stovi išdėstytos savo lizduose ir sudaro žmonių branduolinio karo pavojų.

Sovietai šioms deryboms pasiūlė sustabdyti branduolinių ginklų gamybą, įšaldyti dabartinius raketų skaičius ir uždrausti naujų ginklų trymus, jų ieškojimą ir gamybą. Prezidento Reagano nuomone, pirmiausia reiktų sumažinti dabar turimų puolamųjų raketų skaičių. Tuomet, įvedus naujus erdvės gynybos ginklus, nieko neverti taptų ir dar palikti puolamieji ginklai. Amerika todėl atsisako suriši tris ginklų rūšis į vieną derybų objektą.

Sovietams šių derybų svarbiausias uždavinys yra suskaldyti Vakarų opinią. Bandoma įvairyti kylį tarp Amerikos ir jos sąjungininkų Europoje. Siekiama paveikti ir amerikiečių visuomenę, kad ji neremtų Reagano gynybos stiprinimo politikos. Ties uždaviniai Maskvai nebologai sekasi. Senate šią savaitę bus sprendžiamas lėšų MX raketoms klausimas. Sekmadienį AP žinių agentūra paskelbė, jog šiuo metu 42 senatoriai yra pasirengę skirti MX raketoms lėšų (1.5 bil. dol.), o 42 senatoriai balsuos prieš lėšas. Likusieji senatoriai dar neapsisprendė. Kalifornijos senatorius Cranston pasakė, kad, jo žiniomis, 46 senatoriai yra prieš lėšas, o 46 – už.

Šeštadienį JAV katalikų vyskupai išsiuntinėjo visiems Kongreso nariams laiškus, kuriuose ragina neduoti naujomis raketoms lėšų. Laiškus politikams pasirašė Youngstown, Ohio vyskupas James Malone, Chicagos arkivyskupas kardinolas Joseph Bernardin ir New Yorko arkivyskupas John O'Connor. Vyskupų laiške sakoma, kad naujos raketos destabilizuotų ginklų lenktynes, jos per daug kainuotų. Vyskupas Malone rašo, kad MX sistema abejotinos vertės, o tie pinigai, kurie skirti raketoms, galėtų būti panaudoti kovai prieš alkį, padėti benamiams, vargšų sveikatos reikalams, badaujantiems Etiopijoje ir skurdui Centrinėje Amerikoje palengvinti. Kardinolas Bernardinas pridėjo, kad MX raketos su panašiomis sovietų priemonėmis padarytų JAV-sovietų santykius dar pavojingesniais.

MX raketų likimas greit paaiškės, nes dėl joms prašomų lėšų abu Kongreso rūmai balsuos šią savaitę.

Belgijos vyriausybei nutarus priimti skriejančias raketas belgų teritorijoje, transporto lėktuvai tą pačią dieną atvežė 16 tų raketų sprogstamųjų užtaisų ir 16 raketų. Dabar Europoje liko tik viena NATO 1979 m. nutarimo atsiiepti į sovietų SS-20 raketų arsenalą Europoje, išdėstant 572 skriejančias ir „Persingo“ raketas.

Tuoju po skriejančių raketų atvežimo Briuselyje įvyko didžiulės demonstracijos, kuriose dalyvavo apie 44,000 žmonių. Jie reikalavo parlamento pašalinti vyriausybę, kuri įsileido į Belgiją JAV raketas. Viešosios opinijos tyrinėtojai skelbia, kad 80 nuoš. belgų nusistatę prieš raketų išdėstymą Belgijos teritorijoje. Sekretorius Shultz ABC televizijos programoje sekmdienį nusiskundė, kad pastaruosiu metu sovietai išdėstė dar dvi naujas branduolinių SS-24 ir SS-25 raketų sistemas. Kiekviena tokia raketa turi po 10 sprogstamųjų galvučių.

Angolos prieš komunizmą kovojanti sukilėlių grupė paleido iš nelaisvės 27 užsieniečius: du amerikiečius, tris britus, penkis portugalus ir 17 filipiniečių. Jie visi perduoti Raudonajam Kryžiui ir išvežti į Pietų Afrikos respubliką.

KALENDORIUS

Kovo 19 d.: Juozapas, Kvintilė, Vilas, Nautilė.
Kovo 20 d.: Anatolis, Klaudija, Zygimantas, Vilė.

ORAS

Saulė teka 5:58, leidžiasi 6:00.
Saulėta, temperatūra dieną 50 l., naktį 40 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ATSIDUODAS PACIENTAS

Tik susekus žmogaus dvokimo (atsidavimo) priežastį, galima sėkmingiau tokią negerovę tvarkyti.

Mediciniška tiesa

Lietuvoje studentai teisingai atkalkėdavo medicinos stoti norinčiuosius tvirtindami, girdi, tu pirmomis dienomis negalėsi valgyti, kai su lavonu prisisėdęs studentai užuodžia atsiduodantį savo pirmą „pacientą“ — lavoną, kai jiems priseina įžengti į anatomikumą — tą kambarį, kuriame jie pradeda mokytis žmogaus kūno sudėties — anatomijos. Nuo tokios pirmos dienos — per visus penkis mokslo metus tokie studentai susiduria sudaugeliu pacientų, turinčių tokią pat negerovę. Nedaug kas pasikeičia ir gydytojui pradėjus gydyti ligonius. Taip ir išeina, kad nuo diplomavimo dienos iki išėjimo pensijon, gydytojo uoslė vargina nemalonūs kvapai.

Ivairios ligos sukelia atsidavimą

Labai užimtas — daugelį ligonių aptarnaujantis gydytojas prapranta prie atsiduodančių pacientų, kurie negaluoja plaučių votimi (lung abscess), sunkiu nudegimu bei drėgna gangrena. Savotiška kvapą išduoda komoje atsidūręs cukraligės sergantis (diabetic coma). Taip pat atsiduoda dažniausiai dėl girtavimo kepenų sukietėjimo (liver cirrhosis) sulaukusysis, o taip pat dėl inkstų atsisakymo veikti kraujuje per daug šlapalų turintis (uremia).

Gydytojo uoslė vargina kvapai atsirandą pas šlapimą nesulaikantį ar nesulaikančiąją, pas nesandarią ostomią (išmatom išėiti per pilvo šoną padaryta anga) turintį, pas dėl išsiplėtusių venų kojoje žaidžią (stasis ulcer) turintį ir pas urvą (sinus) pro raumenis iš ligotos vietos išorėn atsiveriantį ir pūlių pilną turintį.

Baisiai atsiduodavo Lietuvos kaime sergantis klubikaulio sąnario džiova. Operacijos pakartotinis nepadėdav, reikiamų vaistų nebuvo — ligonis likdavo namiškių rankose. Tvsarsčiai sumirkdavo pūliais, o ir tu tvarsčių pristigdavo. Slaugymas tokio ligonio buvo labai sunkus tiek namiškiams, tiek pačiam sergančiajam. Baisu ir prisiminti tokių ligonių kančias.

Kur čia tau — dar toli gražu negalas paciento atsidavimo. Ryškus esti kvapo nemalonumas sergant infekcinėmis, degeneracinėmis ir vėžinėmis ligomis. Tais atvejais ligoniai, paprastai, patys jaučia, kad jie atsiduoda, ir žino dėl ko. Taip pat ligoniai žino, kad jų atsidavimas pranyks kartu su jų pagijimu nuo turimos ligos.

Kai atsiduodantis nejaučia dvokimo

Nemanykime, kad atsiduoda tik sunkiai sergantieji ligoninėse bei prieglaudose esantieji, ypač kai jų priežiūra nešti pakankama. Ne! Atsidavimas gali varginti ir vaikščiojantį, kuris ne visada pats tai jaučia, o gydytojas dažnai jį tai arba nekvepia dėmesio, arba pats neužuodžia.

Esti atvejų, kada į lietuvių renginius reguliariai lankosi abiejų lyčių nemalonai kvepiantys asmenys. Tais

atvejais jautresnis lankytojas prašo susirinkimo vadovo, kad jis mandagiai pasakytų tai ar tam, kad jie valytųsi, nes negalima toliau kęsti jų atsidavimo. Ypač senyvi pensininkai kartais esti skleidžiantys iš tolo jaučiamą šlapimo atsidavimą. Tokių žmonos sakosi niekas jiems nepadėdąs: gydytojai negali šlapimo nesulaikymo prašalinti net po pakartotinų operacijų. Taip ir kenčia žmonos būdamos vienos namuose tokį vyro atsidavimą. Pripranta — taip ir lieka. Svetimiems tas jų atsidavimas esti labai nemalonus.

Ne visi pensininkai turi taip geras žmonas. Kitos elgiasi priešingai: palieka savo atsiduodančius vyrus. Tada tokie patys vieni vargsta ir visus su jais susiduriančiuosius vargina.

Nesulaikant šlapimo elegesys

Toks šlapimo nesulaikymas yra labai varginantis patį ligonį. Todėl nesulaikantysis turėtų nešioti nuolat maišelį šlapimui rinkti. Gi nedaug — kelis lašus šlapimo praleidžiantieji į kelnes turi dėvėti DVEJAS KELNES: apatinės TAMPRIAI šakumą apimančias ir kitas kokias norima. Tada reikia turėti NUOLAT idėta stamboką popierį ir trumpas kelnes (jose jis gerai laikosi, apimdamas galą šlapimo tako). Tas popierius, vadinasis Hand towel paper. Jis toks industrijoje, ligoninėse naudojamas. Vaisinėse nelaikomas. Reikalaujant, vaistinėms laikys jį. Toks popierius sugers kelis lašus šlapimo. Jį reikale pakeičiama kitu, taip sutvarkomas šlapimo atsidavimas.

Pensininko šlapinimosi tvarka

Virš minėto popieriaus laikymo kelnėse negana. Pensininkas turi išmokti reikiamai šlapintis. Reikia leisti šlapimui laisvai tekėti. Tekėjimui sustojus, DAR NEBAIGTI ŠLAPINIMASI. Reikia RAMIAI laukti antros srovės šlapimo išėjimo. Tai bus mažesnės srovės, trumpesnis šlapimo tekėjimas. Po to irgi dar nebaigti šlapinimosi — laukti TREPČIOS srovės ištekant, kartais keliais lašais. Tik TADA reikia baigti šlapinimąsi AKTYVIAI — vyrai žino kaip — savo jėga — susitraukimus naudojant. Po to reikia nušluostyti paprastu tualetiniu popieriu kanalo galą ir įsidėti kitą visai švarų popierių į trumpas kelnaites. Tas popierius turi

Juozas Palutis, po sėkmingo su sava kūryba pasirodymo Alvuodo pažmonyje, Lietuvos sodyboje stiprinasi sveiku maistu.

Nuotr. M. Nagio

apimti kanalo galą. Kartais senas prilgysta mažam — taip ir reikia su tokiu elgtis — kaip su mažu.

Geras kvapas prilgysta jaunystės gėriui

Dabartiniais laikais žmonės iš visų pusių esti nuteikiami geram kvapui. Peršamas psichologinis, visuomeninis ir net lytinis pasisekimas per kvepėjimą. Šiame krašte net bilijonai dolerių kasmet išleidiami pudroms, kvepalams, burnai plauti skysčiams ir blogo kvapo užgniauzimui.

Net vyrai pirtyse ar namuose prieš kur nors išeidami barstosi pažastis, šakumus miteliais, trinasi — purškiasi skysčiais, tepasi plaukus aliejais... O apie moteris — nėra ką ir minėt — jos mirkte mirksta visokiuose skysčiuose, pudrose, dažuose... Tas įrodo, kad geras kvapas yra būtinas pasisekimui užtikrinti. Priešingai, atsidavimas gali būti pražūtingas pacientui. Tulas gydytojas, nekvepdamas dėmesio į ligonio blogą kvapą, praleidžia galimybę jam padėti. Tai būtų neleistinas gydytojo elegesys, nes atsiduodančiam pacientui kartais galima daug padėti.

Negali tokiame ligoniu padėti atsiduodančio ligonio draugai, bendradarbiai ar darbuotojai tvarką viršininkai. Tik gydytojas tokiame ligoniu gali talkinti: neįžeidiant, mandagiai, nekaltinančiai, gydytojais jis elgiasi tokiame pagalbą teikdamas.

Išvada. Kreipkime dėmesį į kūno svaros palaikymą ir tvarkymą būdamas gydytojo žinioje su atsidavimu, nežūrint kokios priežasties jis būtu. Daugiau tuo reikalu — sekantį kartą.

Pasiskaityti. Physician and Patient, Vol. IV, No 2 February 1985

KAI VAIKAS MIKČIOJA, O GYDYTOJAI JĮ SVEIKU LAIKO

Klausimas. Didžiai Gerb. Daktare, prašau padėti man, kad galėčiau gautis žinias nušūsti į Lietuvą. Ištrauka iš laiško: — „Turiu į Dėdę didelį švarų popierių į trumpas kelnaites. Tas popierius turi

Prasideda brenimas, pradėjo daugiau ir daugiau mikčioti. Mažas kai buvo visai nemikčiojo, o gal ko išsigando, ar ką?

„Nerimauja, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

Atsakymas. Žinoma, kad galima tokiame padėti, kai jis taip elgiasi, o ištyrę gydytojai nieko blogo neranda. Pirmiausia, JOKIŲ nuo nervų vaistų neduotina.

Antra — normalus mišrus maistas turi būti tokiame vaikui: vaisiai, daržovės, baltymai. Ypač vitamino B-6

Mažiau, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

Atsakymas. Žinoma, kad galima tokiame padėti, kai jis taip elgiasi, o ištyrę gydytojai nieko blogo neranda. Pirmiausia, JOKIŲ nuo nervų vaistų neduotina.

Antra — normalus mišrus maistas turi būti tokiame vaikui: vaisiai, daržovės, baltymai. Ypač vitamino B-6

Mažiau, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

Atsakymas. Žinoma, kad galima tokiame padėti, kai jis taip elgiasi, o ištyrę gydytojai nieko blogo neranda. Pirmiausia, JOKIŲ nuo nervų vaistų neduotina.

Antra — normalus mišrus maistas turi būti tokiame vaikui: vaisiai, daržovės, baltymai. Ypač vitamino B-6

Mažiau, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

Atsakymas. Žinoma, kad galima tokiame padėti, kai jis taip elgiasi, o ištyrę gydytojai nieko blogo neranda. Pirmiausia, JOKIŲ nuo nervų vaistų neduotina.

Antra — normalus mišrus maistas turi būti tokiame vaikui: vaisiai, daržovės, baltymai. Ypač vitamino B-6

Mažiau, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

(pyridoxino) jis turi gauti pakankamai. Sekančiame maiste jo yra gausiai: mielėse, jautienoje, rudoose ryžuose, žalių lapų daržovėse (kopūstai, salotai...), kviečių daiguose, bananuose, morkose, žemės riešutuose, piene, kiaušiniuose, graikiškuose riešutuose...

Trečia — jis turi lankytis pas KALBĖJIMO MOKYTOJĄ (speech therapist).

Ketvirta — jis turi eiti į mišką, prie upės, ežero ar jūros — ir ten šaukti, dainuoti, kalbėti — medžių ošima, jūros šniokštima nugalėti.

Penkta — įjunkit tą vaiką į jaunimo veiklą: chorą, vaikų teatrą, eileraščių skaitymą.

Kai vaikas nesijaučia — išaiškinkit, kad tokia negerovė atitaisoma. Tik jam reikia minėtai veikti, o visiems kitiems su juo susiduriančiams — atsakančiai jam talkinti, o ne vien tik dejuoti. Sėkmės. Vėl praneškite.

SAVU PROTU GYVENIMAS

Klausimas. Prašau paaiškinti, ar tiesa, kad cholesterolio mažinimas vėžį prišaukia, kad ristele bėgimas — gimnastikavimas vėžį sukelia, kad zinko naudojimas žmogui neina sveikaton. Tokias žinias skaičiau laikraščiuose ir galva man apsisuko. Ačiū už atsakymą.

Atsakymas. Kai lengvai galva sukinkias — tai ir apsisuka nuo kiekvieno vėjelio pūstelėjimo. O tu vėjelį pilna apie mus iš visų pusių. Gyvenk savu protu ir visada prisilaikyk saiko — aukso vidurio, lietuviškos galvos neprarasdamas. Tada galėsi naudos apturtėti iš perviršiaus cholesterolio mažinimo, iš žmoniškos mankštos ir tokio zinko vartojimo. Prisimink tą lietuvišką pasakojimą, kai neišmanėlis prisivalgė labai daug avienos riebalų ir užgėrė šalto vandens — ir...paėmė ir numirė, mat taukai sušalo viduriuose. Sėkmės išmintingų keliu einant!

Mažiau, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

Atsakymas. Žinoma, kad galima tokiame padėti, kai jis taip elgiasi, o ištyrę gydytojai nieko blogo neranda. Pirmiausia, JOKIŲ nuo nervų vaistų neduotina.

Antra — normalus mišrus maistas turi būti tokiame vaikui: vaisiai, daržovės, baltymai. Ypač vitamino B-6

Mažiau, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

Atsakymas. Žinoma, kad galima tokiame padėti, kai jis taip elgiasi, o ištyrę gydytojai nieko blogo neranda. Pirmiausia, JOKIŲ nuo nervų vaistų neduotina.

Antra — normalus mišrus maistas turi būti tokiame vaikui: vaisiai, daržovės, baltymai. Ypač vitamino B-6

Mažiau, o pasilsėjęs — nesinermina. Kai kada visai nemikčioja, o kai susinermina, tai užsikerta — nebeapsako žodžio. Tiesiog noriu pasitarti, ar galima jį pagydyti. Dėde, paklausk lietuvių daktaro Chicagoje, gal ką patartų, ar vaistų pasakytų.

„Buvau kelis kartus nuvežusi pas nerų daktarą. Sako viskas tvarkoje, visi refleksai normalūs. Nieko mūsų daktarai nemato — jokios patologijos. Jis gimė 8 mėn. neišnešiotas, gal tas turi reikšmės. Augo ir vystėsi normaliai. Kai kada duodu nuo nervų vaistų, bet tas nepadeda. Labai prašau pagalbos.

Reiškiu pagarbą ir laukiu Tamstos naudingų patarimų.“

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlyto adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Namų tel. 784-8674
ALGIMANTAS S. KERPĖ, M.D.
Vidaus ligų specialistas
Kalba lietuviškai
6374 N. Lincoln Ave.
Tel. 539-4145
4640 N. Marine Drive
Tel. 561-0756
Valandos pagal susitarimą

DR. ANTONAS PUSTELNIKAS
Specialybė vidaus ligos
6517 S. Kedzie Ave., Chicago
Tel. 925-9518
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4, šešt. 10-3 val.

Ofs. 736-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet. ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISHLIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofis perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12 Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. FR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofis perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofis perėmė
DR. UPEĐRA C. SHH
Vidaus ligų specialistas
Dieabeto, thyroido, impotencija ir kitų hormoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinis, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

LIETUVIŲ FONDAS

Kovo 30 d. Chicagoje šaukiamas Lietuvių fondo 22-asis metinis suvažiavimas. Taigi gera proga pasvarstyti mūsų finansinius reikalus, nes pinigų lietuviškajai veiklai visada reikėjo ir reikės, trūko ir truks... Bet kas gi yra tas „Lietuvių fondas“? Apie jį daug kalbėti netenka, nes jį gerai pažįsta ne tik JAV-bių, bet ir viso pasaulio lietuviai. Vieni su juo susipažino Fondą remdami, kiti naudodamiesi jo pašalpomis. Taigi užteks pažymėti, kad tai yra laisvojo pasaulio lietuvių institucija kultūriniais reikalams remti. Jo steigėju laikytinas dr. Antanas Razma, 1960. XII.8 „Draugo“ dienraštyje paskelbęs pranašingą rašinį LF steigimo reikalu. Ligšiolinės pastangos sukurti fondą, kuris tik lietuvių kultūros reikalams tarnautų, nebuvo sėkmingos, nors ir buvo bandymų. Tiesa, senosios lietuvių išeivijos tautiečiai per daug metų savo fraternalinių organizacijų apimtyje sudėjo milijoninius kapitalus, ir tai aukštiniais (ne infliaciniais) doleriais. Jos toli buvo pralenkusios dabartinio LF kapitalus, tačiau jie lietuviškai veiklai buvo užšaldyti ir net jų procentų dalis šiam reikalui neskiriama. Taigi reikėjo pradėti iš naujo.

Ir darbas buvo sėkmingas. Iš LF savo nariams pasiūstų informacijų pacituosime šiuos duomenis: „1984 metais Lietuvių fondui buvo nepaprastai sėkmingi. LF pagrindinis kapitalas padidėjo 420,500 dolerių. Tai reikordinė suma, sutelkta per vienerius metus“. Iš paskelbtų duomenų sužinome, kad 1985.11 LF pagrindinis kapitalas jau perėjo 3 milijonus ir pasiekė 3,102,300 dolerių sumą. Vien tik tai perėjimas metais iš gauto pelno lietuvių kultūriniais reikalams paskirstyta 165,000 dolerių — paremtas liuanistinis švietimas, kultūra, mokslas, jaunimas. O iš viso, nuo LF veiklos pradžios, lietuviškai veiklai paremti paskirta 1,356,600 dolerių, taigi beveik pusė dabartinio pagrindinio kapitalo, kuris nėra judinamas — paskirstomi tik gaunami nuosimčiai.

LF nėra turtočių ar milijonierių institucija. Jo narių skaičius pasiekė 5560. Statistikos duomenys rodo, kad didžiausias pinigų sumas lietuviškai veiklai vis dar suveda ne stambieji aukotojai, kaip sakysime būsna pas žydus, bet vidutinieji ir smulkūs remėjai. Taigi ir LF kapitalai susidaro lyg ir kooperatišku būdu — didelis skaičius smulkių aukotojų suveda šimtus, tūkstančius — sudėjo ir 3 milijonų kapitalą. Kartais tos sumos būna mažos, bet iš esmės tai didelės aukos, kurių įvertinimui tinka tai, ką Kristus pasakė apie našles skatiką: „Ji daugiau sia davė“.

Pažvelgę į mūsų išeivijos organizacinę schemą, matome, kad joje turime jeigu ne savo valstybės pakaitalą, tai bent jo atspindį. Veikia politinės institucijos, vedančios kovą dėl Lietuvos laisvės, diplomatai ir konsulai. Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas, Pasaulio lietuvių Bendruomenė; atskiruose kraštuose — LB padaliniai, kitos organizacijos ir jų sąjungos. JAV-bėse dar reikišias Amerikos Lietuvių Taryba, yra ir nepriklausomos Lietuvos politinių partijų liekanos. Religinėje srityje turime savo vyskupus, keliasdešimt lietuviškų parapijų, keletą vienuolių, Religinės šalpos organizacija, daugybę religinių draugijų.

Kas kita kultūrinė sritis, kur plačiausia akcija veda Lietu-

vių Bendruomenė, išsišakojusi į Visuomeninių reikalų, Švietimo, Kultūros tarybas ir kt. institucijas. LB žinioje yra liuanistinis švietimas, mokyklos, įvairūs liuanistiniai kursai, Pedagoginis lit. institutas. Su LB glaudžiai bendradarbiauja jos žinioje esančios ar savarankiškai veikiančios organizacijos — jaunimo, studentų, skautų, ateitininkų, sporto klubai.

Greta jų yra visa eilė kitų kultūrinių reikalų: LF prašomas paremti (ir paremia) Lituanistinę katedrą, skiria premijas bei stipendijas kongoms, studijoms, LKB Kronikos, Lietuvos bažnyčių knygų, Liet. enciklopedijos papildomo tomo leidimui. Nepamirštini lietuviškieji archyvai, studentų bei mokytojų suvažiavimai, kongresai, stovyklos, studijų savaitės, Vasario 16 gimnazija. Iš specialaus stipendijų fondo paremiami studentai (1984 jiems paskirta 30,000). LF paramos susilaukia Mokslo ir kūrybos simpoziumai, Lietuvių dienų renginiai, jaunimo kongresai, sporto žaidynės ir daugelis kitų projektų.

Taigi „kepuris“ labai daug ir metinis LF pelnas gali patenkinti tik jų dalį. Vadinas ir trijų milijonų fondas nesustabdo mums jau įkryėjusio „ubagavimo“, nors jį gerokai sumažina. Būtų galima dar labiau jį sumažinti, jei LF kapitalai būtų didesni, sakysime, jeigu jie būtų 10 milijonų. Tada metinis LF pelnas siektų gal apie pusę milijono per metus, už tokią sumą būtų galima daug ką padaryti. Šios sumos būtų galima pasiekti, jeigu: a) remtų tautiečiai dar labiau LF remsų, b) jeigu ir jo rėmimą įsijungtų ne vien tikai pensininkai, bet ir vidurinioji karta, c) jei LF dosniau paremtų mūsų turtingesnieji — o juk turime ir milijonierių, d) jeigu senesnio amžiaus tautiečiai savo santaupas testamentų keliu dažniau nukreiptų į LF kapitalus.

Tenka dar truputį sustoti prie tų mūsų tautiečių, kurie pavyzdinai tvarko ir veda LF reikalus. LF taryboje šiuo metu dirba: St. Baras (pirm.), dr. K. Ambrozaitis, G. Balukas, K. Dočkus, M. Druga, A. Juodvalkis, V. Kamantas, P. Kilius, D. Kojelytė, Vyt. Kutkus, M. Lenkauskienė, J. Račkauskas, Ant. Razma, T. Remeikis, M. Remienė, J. Valaitis, J. Vaznelis. Valdybą sudaro: dr. Ant Razma (pirm.), Of. Barškėtytė, K. Barzdukas, K. Dočkus, A. Juodvalkis, R. Juškienė, J. Račkauskas, A. G. Razma, M. Remienė, A. Steponavičienė. Greta šių institucijų dar dirba visa eilė komisijų.

Ir visi LF darbuotojai dirba savanoriškos talkos būdu, neatlyginami. LF operacinės išlaidos labai mažos. 1984 jos tesiekė 53,019 dol. Daugiau kaip 3 milijonų institucija tesamdė vieną nuolatine tarnautoja. Taigi „tarnautojų algų“ pozicija labai nežymi — 1984 m. tesiekė 19,761 dol. Ir tai yra todėl, kad LF turi sumanią tarnautoją ir nemažą skaičių tautiečių, kurių techniška talka palengvina jos darbą.

LF pelno paskirstymas retkarčiais sukelia tam tikrų nuomonių skirtumų. Žinia, kad Pelno skirstymo komisija gali paremti ne visus projektus ir ne tokiomis sumomis, kiek prašoma, ir ne visada ji pasiekia „saliaroniško“ sprendimo. Reikalai pagerėtų, jei LF kapitalai padidėtų, ko iš visos širdies ir tenka linkėti.

b. kv.

AR ORGANIZACIJOS NESKRIAUDŽIA LIETUVIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ?

Šiais laikais lietuviški laikraščiai finansiskai labai sunkiai verčiasi. Taip skelbiasi patys laikraščių leidėjai, prašydami aukų laikraščiams leisti. Jeigu jau skundžiasi ir prašo, tai reikia ir tikėti, galvoja kiekvienas prenumeratorius ir, kiek tik išgali, prie prenumeratorius prideda.

Nematydami laikraščių spausdinimo apyskaitų, skaitytojai visgi pastebi negerumą, būtent, kad daugumas lietuviškų organizacijų lietuviškų laikraščius išnaudoja — skriaudžia, siekdamos savoms organizacijoms didinti pajamas. Organizacijos rengia gegužines, balius, suvažiavimus ar kitokių renginių. Jų korespondentai prieš parengimus visiems laikraščiams parašo ilgiausias korespondencijas, smulkiai aprašydami, kada ir kur bus tos organizacijos rengiamas parengimas su programa. Dar prideda, kad bus gėrimų baras, vakarienė tokios tai šeiminkės skaniai pagaminta, kad bus ir šokiai, tokiame tai orkestrui grojant ir t.t. Pabaiagai dar parašo, kad būtinai visi dalyvautų. Na, kur tau tautiečiai nedalyvautų, jei jų laikraštyje taip maloniai kviečia ir tame parengime visko bus. Žinoma, reklamos suvilioti gausiai dalyvauja. Daug išgeria, gerai pavalgo, o svarbiausia — gerai išsigerę prisiško iki valios. O rengėjai džiaugiasi pasisekusiu parengimu, nes gauta ir gero pelno. Už tai jie nuosirdžiai padėkoja savam korespondentui už gerą reklamavimą, bet visai „užmiršta“ padėkoti ir iš pelno nors kelis procentus paskirti lietuviškam laikraščiui, kuris spausdino tas korespondencijas-reklamas.

Svarbiausia, kad po pasisekusio ir pelną davusio parengimo nei organizacijų, nei kiti korespondentai laikraščiams visai nieko apie tai neparašo. Turbūt nepatogu skelbtis gautu geru pelnu ir džiaugtis. Taip laikraščių skaitytojais, jei patys parengime nedalyvavo, nieko nė nežinoma, kaip praėjo pelną davęs parengimas. Reikia manyti, kad tai sąmoningai daroma, nenorint, kad visi žinotų apie gautą pelną ir vengiant paaukoti kiek nors lietuviškiems laikraščiams. Kai kurie laikraščiai, kaip „Draugas“, dažnai skelbia visų parengimų kalendorių. Jeigu organizacijoms rengėjams to negana, tai jie turėtų skelbtis dar ir atskirai, bet už tokius skelbi-

mus laikraščiai užsimokėti. O didesnės organizacijos už reklamavimosi straipsnius laikraščiams turėtų mokėti pelno procentą, kaip būtų susitarę. Nesumokant laikraščiams už tuos reklamos straipsnius, organizacijos ne tik labai skriaudžia laikraščius leidėjus, bet kartu ir prenumeratorius. Jeigu leidėjai turėtų pakankamai pajamų, tai galėtų savo korespondentams dar kiek nors užmokėti ir už išspausdintas korespondencijas. Dabar jau rodosi ženklai, kad ateinančioji jaunesnioji korespondentų karta nenorės be užmokesčio laikraščiams korespondencijų bei straipsnių rašyti. Šiuo metu dabartinė korespondentų karta laikraščiams rašo be jokio užmokesčio. (Gal tik kai kuriems išlaidas apmoka.) Bet tai ilgai netruks, ir ši karta bus pašaukta aplėsti šį pasaulį. O kas gi bus tada? Ar organizacijos, turėdamos daugelį tūkstančių bankuose, galės ir toliau sėkmingai kaupti dolerius be laikraščių pagalbos? Pagalvokite jau dabar, ar tie dabar turimi tūkstančiai nebuvo uždirbti lietuviškiems laikraščiams tarpininkaujant, bet nieko jiems nesumokant? Laikui bėgant ir dar taip greitai viskas keičiasi, turės keistis ir čia lietuviškų laikraščių leidimas.

Laikraščių skriaudimo pavyzdžių galima paminėti daugybę, bet dabar, manau, užteks dviejų, čia paminėti. Praitais metais Clevelande JAV LB valdyba surengė Tautinių šokių šventę. Daug dirbtų, daug ir prieš šventę laikraščiuose reklaminių straipsnių prirašyta. Šventė gana gerai pavyko ir liko keli desėtkai tūkstančių pelno. Kiek gavo iš to pelno laikraščiai? Neaišku. Gal visai nieko. Arba vėl Amerikos Lietuvių Taryba rengė savo suvažiavimą — kongresą. Jų korespondentai taipgi rašė laikraščiuose ilgiausius reklaminius straipsnius prieš suvažiavimą-kongresą, kvietė visus dalyvauti. Po suvažiavimo rengėjai pasiskelbė, kad jų korespondentų dėka suvažiavimas-kongresas pavykęs labai gerai ir likę 15,000 dol. pelno. Ir vėl klausimas: gavo iš to pelno lietuviški laikraščiai, kurie spausdino tuos ilgus reklamavimo straipsnius? Neteko girdėti.

Iš šių dviejų pavyzdžių jau aiškiai matyti, kaip šitos ir kitos organizacijos išnaudoja ir skriaudžia lietuviškų

laikraščius. Tarp tokių organizacijų dar yra kelios, kurios gerai supranta laikraščių leidėjų nusiskundimus ir prašymus, kiek galėdamos lietuviškų laikraščių leidimą remia, bet vistiek pajamų smukimo neatlaiko.

Ta pačia proga noriu dar paminėti, mano manymu, taipgi negerą organizacijų įprotį. Didesnės organizacijos kartais suaukia lietuvių korespondentus, norėdamos pranešti organizacijos veiklos kokį nors jiems svarbų reikalą. Bet čia klausimas, kodėl organizacijos nesikreipia teisiai į laikraščių redakcijas, bet kreipiasi tiesiai į korespondentus? Tai kartais susirenka du ar trys to paties laikraščio, bet tie du ar trys negali pilnai informuoti visų lietuvių. Būtų gerai, kad organizacijos, norėdamos lietuvius informuoti, prašytų redaktorių dalyvauti ar atsiųsti korespondentą. Tada mes turėtume tokią pat tvarką, kaip buvo Lietuvoje, nepriklausomybės laikais.

Čia norėčiau papasakoti, kaip man prisiejo būti „Draugo“ korespondentu pas amerikiečius. Prieš kelierius metus mūsų miestelin įsisuko netikėtai audra. Ji palietė rytinę miestelio dalį. Buvo smarčiai galinga, bet trumpa. Sugriovė ir apardė daugelį namų. Taipgi išvertė ir apdraskė daug medžių ir užmėdė du žmones. Jai praėjus, policija visus kelius ar gatves aplink palieštą vietą užblokavo, neleidama be leidimo įvažiuoti ar pėstims eiti. O prie paliestos vietos įsteigė savo punktą. Čia teikė įvairias informacijas ir išdavinėjo leidimus įvažiuoti ar jėiti. Man labai rūpėjo gyvenantį lietuvių, ar jie daug nukentėjo, ir apie juos norėjosi pranešti „Draugui“.

Kreipiausi ir aš į policiją. Policijoje turėjau įrodyti, kad esu „Draugo“ korespondentas, neužteko pasakymo, kad esu korespondentas.

Man keistai ir juokingai atrodo, kaip tie patys žmonės, pasivadinę korespondentais, vieną korespondenciją pasiunčia vienam laikraščiui, o kitą jau kitam. Kartais ir visiems po kopiją savo parašytos korespondencijos ar straipsnio siunčia. Tokie korespondentai visų vadinami „daugelio lietuviškų laikraščių bendradarbiai — korespondentai“. Tada prenumeratorius galvoja, kad jam užtenka tik vieno laikraščio, nes visuose tos pačios žinios ir nuotraukos, nes tie

Sventas Juozapas. Nežinomo lietuvių liaudies menininko darbas. Ylaku apylinkė. Mažeikių apsa.

VIETOJ MAISTO — GINKLUS SIUNČIA

Jungtinių Amerikos Valstijų viceprezidentas Bush, prieš pradėdamas kelionę į kai kuriuos Afrikos kraštus, paskatino Sovietų Sąjungą veiksmingiau įsijungti į kovą prieš alkį Afrikos kontinente. Kalbėdamas amerikiečių žurnalistams Washington, viceprezidentas atkreipė dėmesį, kad Sovietų Sąjunga ir kiti komunistų valdomi Rytų Europos kraštai, palyginus su amerikiečiais, mažai teprišėdavo prie kovos prieš alkį. Nuo alchio kenčiantiems Afrikos kraštams, įskaitant Etiopiją, komunistų kraštai iki šiol tesuteikė įvairios pagalbos už septynis milijonus dolerių. Tai sudaro vos dešimtąją dalį sumos, kurią amerikiečiai tik per privačias organizacijas yra paspyrę alkstantiems Afrikoje.

Paskutinio dešimtmečio laikotarpyje, Moksva tik vienu patys korespondentai rašo ar nuorašus pasiunčia. Tokiu būdu mažėja prenumeratorių skaičius.

procentu yra prisidėjusi prie užsienio kraštų pagalbos Afrikos kraštams ir labai retai tėra dalyvavusi tarptautinės humanitarinės pagalbos teikime Afrikai nepaprastomis progomis. Tačiau Sovietų Sąjunga suteikė arba pardavė Afrikos kraštams apie 75 procentus visų afrikičių turimų ginklų. Bush tad paragino Sovietų Sąjungą suteikti humanitarinę pagalbą Afrikai bent tokiu rūpestingumu, kaip teikia ginklus. 1977-78 metų laikotarpyje sovietai mokoje suteikti Etiopijai karinės medžiagos už bilijoną dolerių, apginkluojant apie 20 tūkstančių ten esančių kubičių karių. Nemažai Afrikos kraštų kencia nuo alchio ne tik dėl sausras, bet ir dėl socialistinio tipo žemės ūkio politikos, kuri slopina žemės ūkio gamybą. Jungtinės Amerikos Sąjunga šiais metais numato suteikti Afrikos kraštams daugiau negu tris milijonus tonų maisto.

Esu tvirtai įsitikinęs, kad visu pasaulio blygvy paskirtis yra pažadinti aktyvumą. Coleridge

A. L.

PĖDSAKAI LIŪNE

P. MELNIKAS
Romanas

74

Kiela pradėjo juoktis. Net čekistas susirūpino: — Kas atsitiko?

— Aš melavau, — prisipažino Kiela. — Aš norėjau perspėti Motiejaušką. Bet jis pasakė man, kad susirinkimas jau buvo įvykęs.

— Taip geriau, vaikine. Jau artiau tiesos ir gal nemeluoti. Kur susirinkimas įvyko?

— Mieste. Kur kitur, jei ne senamiesty. Gal pas Surdoką? Bet aš, tai sakydama, tik spėliuju.

— Kalbėk, kalbėk. O kur dabar buvai?

— Universitete. Gavau marksizmo užskaitus. — Išėmęs iš kišenės knygelę, ją parodė.

— Gerai, šis mokslas tau pravers.

— Ką su juo darysiu? — patraukęs rankove per kraujuotą veidą, lyg klėdėdamas paklausė Kiela.

— Jei prisiminsi ir mums tiksliai parodysi, kur miškais su Laucium klajojai, kaip geram marksistui tau „įrašysim“ gerą pažymį.

Kiela su tuo nenorėjo sutikti. Jam vis tylint, čekistas savo vyrams davė ženklą. Sujūžėję jie visi kartu jau rengėsi jį apkulti. Kiela žiojosi baisyu balisu surikti, pradėjo gintis kumščiais, bet užlauztom rankom ir suriestas, kad net jo kaulai traškėjo, ilgiau iškėsti negalėjo.

— Sutinku... — sušnibzdėjo.

Čekistas paplojo jam per petį: — Iš tavęs gal kada nors išeis kas nors geresnio. Dabar — tesla. Ir neužmiršk, mudu dar kalbėsime ir gal atsiminsi, kas prie Bundžiaus sodybos nušovė liaudies gnyją.

Kiela norėjo spjauti jam į veidą. Bet, atsiminęs jo laukiantį Birutę, tikėjosi, kad jį paliks ramybėje. Čekistui su vyrais išėjus, gal dar spės nubėgti pas ją ir tada... kartu į girią.

Čekistas pavaiškėjo po kambarius, dar apsidairė ir tada Kiela suprato, kad bus kitaip.

— Tu tšėk krata, — čekistas pasakė vienam savo vyru. Išversk čiuzinį ir sofą. Aš dar ateisiu. O tu, — kreipdamasis į Kiela, — marš su manim.

Čekistas atvėrė duris ir vieno vyro pastumtas Kiela su jais išėjo į lauką.

Eidamas krantinės gatve, Kiela matė, kad tardymai ir jo vargai dar nebaigti. Kiriliškos raidės sunkvežimio šone taipogi atrodė grėsmingos ir nieko gero jam nežandancios. Gerai bent tai, kad neįvėlė Birutės. Ar ji, jam negrįžus, viena žinos ką reikia daryti?

Kai soferis užvedė motorą, „sudie laisvei ir gal gyvenimui“, pagalvojo jis.

XXV

Pro Surdoko kambario langą sniegas lauke atrodė kaip balta pralaimėjimo vėliava. Už langso krito mažutės snaižės ir nedaug reikėjo, kad tos baltos dulkės palaidotų senamiestį. Vienas su savo mintimis Laucius jau šešta diena čia ir tiek visko prisigalvojo.

Vaikystėje jis sniegą siejo su švente, suteikiančia jam daug džiaugsmo. Traukdamas apdulkęsias rogutes iš sandėlio, tempdavo jas savo miesteliu ieškodamas nuolydžių gatvelių ir, sėdęs ant rogūčių, sliauzdavo pakalnėn. Parkriisdavo, susi-

draskydavo, pirštines tapdavo vien skutais. Sniegas nutūpdavo ant apsiausto, kepurės ir kutendavo nosį. Užmiršdavo grįžti į namus, ir tėvas, už rankos nutvėręs, apsvėrkusį tempdavo namo.

Stebuklinga vaikystė.

Pro dabartinių rūpestių prizmę sniegas priminė ir kentėtą saltį miško slėptuvėse. Žinai, kad balta bekrastė marška guli lauke, girdi, kaip prabėga kiškis, kaip nuo medžio šakų krenta sunkus, susiguļėjęs sniego klodas ir dunkstelį žemę. Vyrai krūpteli, griebiasi už ginklų, galvodami, kad kažkas ateina, kuris tau nelinki gero.

Net iš ūkininkų su maistu grįžta vyrai, baltam sniege šmėkstelėję, tampa įtariamom dėmėn, užsitarnaujantiom kulkos. Užkėtų mažos klaidos ir savi nupykintų savus... Krentas sniegas užverstų kraujo dėmes ir juos palaidotų.

Kartą vidunaktį jis pats sargyboj išgirdo duslius žingsnius, griuvinėjimą ir graibymąsi sniege, lyg kokį atlenkantį žmogų. Nieko tamsoj nesimatė. Suriko: „stok! Kas eina?“ Ilgokai t-sėsi grėsminga tyla. Už tik sniegu padengta girią, brakšteledavo šakos. Nuo medžio dunkstelėjo į žemę susiguļėjęs sniego klodas ir Laucius iššovė. Stribai! Tokia buvo jo pirma mintis.

Aidas kaip iš kulkosvaizdžio sutratėjo per girią ir tada iš slėptuvės išlindo visi vyrai. „Nesaudykite, idiotai!“ šaukė sniegu atsivirduliuojas žmogus. Tai buvo savas, savaitę su ūkininku užsibuvęs, girtas ir juokus krečias Kaškus, kad jį kur galas... Su Eliniu šis drąsus vyras ir gavo galą, puldamas bažnyt-kaimį...

Į mišką dabar vėl reikės sugrįžti, sutvarkius reikalus su Kiela. Taip, užsimetęs apsiausta, patikrines revolverį ir išėidamas į lauką, galvojo Laucius.

(Bus daugiau)

PRIE UŽGESUSIO AUKURO KERNAVĖJE

Kun. Nikodemo Švogzlio — Milžino mirties proga

IGN. URBONAS

Sausio 21 d. Vievyje mirė ir sausio 23 d. palaidotas Kernavėje didis senosios Lietuvos gerbėjas, romantikas, rašytojas, žurnalistas, teatralas, Vilniaus krašto lietuvis patriotas a.a. kun. Nikodemas Švogzlys — Milžinas.

Mintimis sustojus prie jo kapo, prieš akis iškyla paskutinis matytas jo vaizdas. 1944 m. birželio 24 d. Pivašūnai. Kun. Milžinas ant kalno prie bažnyčios sako pamokslą didelei miniai tikinčiųjų, kurie čia atvyko švęsti sv. Jono atleidų. Iš rytų karo fronto patrankos drebiną žemę ir padangę raižo gaisrai. Jis savo stipriu baritonu balsu byloja: „Po sv. Jono kojomis Palestinos dykumoje sirpo raudonos uogos, o prieš mūsų akis — raudonojo kraujo pašvaistės“. Jis kreipėsi į Aušros Vartų Mariją prašydamas stebuklo, kad ji savo rankomis apglėbtų Lietuvos žemę ir išgelbėtų nuo nelaimės. Visą minia verkė. Stebuklas neatėjo. Milžinas pareiškė, kad jis nesitrauks iš tėvynės, nuėjęs nuo kalno į kleboniją, sėdęs prie pianino savo baritonu užtraukė fronte mirštančio kario dainą:

„Skriskie, juodas varne,
I mano tėviškės namus,
Ten liūdi tėvas nusiminęs
Ir verkia motina sena...“

Jam savo tenorais pritarė kun. Povilas Bakšys ir kun. Antanas Sležauskas. Aplink stovėjo būrelis kunigų, tarp jų ir buv. min. pirmininkas kun. Vladas Mironas, kuris tyliai šluostė ašaras nuo akių.

Gyvenimo dramaturgas

Kun. Milžinas buvo kunigas ir, kaip sakoma, neblogas kunigas, bet jis galėjo būti ir neblogas aktorius, teatralas. Jis ne tik rašė dramas, misterijas, ir jas su provincijos jaunimu statė, bet jis dramatiškai ir visus svarbius ir mažiausius svarbius savo gyvenimo įvykius. Jam atrodė, kad visas gyvenimas yra viena didelė ir įdomi drama. Jis viską darė „kitaip“, „originaliai“, „milžiniškai“. Čia kelios to iškarpos pavyzdžiai.

Mirė Kaišiadorių vysk. J. Kuktą. Milžinas, pasidarys medinį kryžių, apipynė jį laukų gelėmis ir pėsčias nešėjo į Kaišiadoris. Čia prie vyskupo karsto padėjęs kryžių, atsiklaupęs garsiai atsprašė vyskupą už visus savo „nuodėmes“ ir paprašė visus kartu maldai su juo už vyskupą.

Jis nešė kryžių su Kauno studentais ir Kernavėje iki lietuvių — lenkų demarkacijos linijos. Ten pastatyta kryžių pavadino Vilniaus kryžiumi. Vokiečių — rusų karo frontui praėjus, 1941 m. birželio pabaigoje, užėjo į kleboniją Onuškėje, išvargęs gen. V. Grigaliūnas-Glovackis grįždamas iš savo slėptuvės į Kauną. Milžinas nuėjęs į virtuvę, grįžo nešinas puodu su virtom bulvėmis ir jį padėjo čia pat ant stalo. Po to atrėšė didelį dubenį rūgusio pieno. Ir paėmęs iš spintelės mažą buteliuką degtinės nešė jį iškilmingai prie generolo. Generolas jam tarė: „Klebone, negundyk. Aš daviau žodį — jei išliksi gyvas, tai iki Kaledų antrosios dienos neimsiu nė lašo“. Tada Milžinas tėsė bonką į kėdės briauną ir visa degtinė su stiklais atsidūrė ant grindų, o jis su generolu valgė rūgusį pieną.

Kun. Milžino liturgija bažnyčioje irgi būdavo „kitokia“. Onuškio bažnyčioje spalio mėn. — rožinio pamaldos. Kun. Milžinas, atėjęs į vidurį bažnyčios, atsiklaupė tarp žmonių, savo parapijos jaunimo ir tarė: pasimelskime pirmoje rožinio dalyje už išvežtą iš mūsų parapijos į Sibirą gimnazistę Birutę, kuri ten šaltose tundrose verkia kančiose... Mes gi dar gyvename ant savos žemės. Ši mūsų žemė yra šventa, nes po ją vaikščiojo Vytautas Didysis, Valančius, Basanavičius, Maironis ir savanoriai pašventino ją savo krauju, todėl pabučiuokime ją. Ir jis pats iškilmingai pabučiavo žemę, o su juo ir visa minia. Jis lengvai galėjo valdyti minias.

Senos Lietuvos gerbėjas ir naujų laikų krivis

Kun. Milžino liturgija būdavo ne tik „kitokia“, bet dažniausiai į Lietuvos senovę atkreipta. Tame pačiame Onuškėje jis pastatė Lietuvos kankiniam ir tremtiniam paminklą — natūralų ažuolą, kurį devyni arkliai atvežė iš miško. Prie jo išmūrijo aukurą. Paminklo šventinimo metu vaidilutės, baltais rūbais pasipuošusios, kūreno „amžinąją ugnį“ aukure, savanoriai ir šauliai „nešė“ karišką sargybą, knygnėšys apkabines ažuolą pasakojo Lietuvos tragišką istoriją, o kun. Milžinas juos visus šventino ir laimino. Čia viskas jungėsi kartu — pagonybė su krikščionyste ir senoji Lietuva su naująja. Jis buvo didelis senovės Lietuvos gerbėjas.

Kur tik jis gyveno, sode statė aukurus. Vakarais juos kūrėdavo, ypač, jei būdavo svečių ar turėdavo programas su jaunimu. Vasaromis kai kada jis ant lapų sode prie aukuro ir miegodavo. Gražiausi aukurai buvo pastatyti Kernavėje, kurios senovę jis atkūrė ir išgarsino. Jis prikėlė iš senovės Kernavės vyriausiąjį Krivį Lizdeiką ir vaidilutę Pajautą. Jis prikėlė Kernavės kunigaikštius ir milžinus. Jis parašė Kernavės istoriją ir įkūrė Kernavės senovės muziejų. Kernavę jis labai mylėjo ir dėl to buvo labai nelaimingas ir daug išgyveno, kad jis buvo iš Kernavės iškeltas į Vievio altariją. Mirdamas prašė būti palaidotas Kernavėje. Trys vyskupai (Sladkevičius, Povilonis, Preikšas) ir 60 kunigų, didieji pūgai siaučiant, įvykdė jo valią ir nuvežė jį į jo mieląją Kernavę. Taip ir atsigulė prie Krivio užgesusio aukuro — naujųjų laikų Lietuvos Krivis, naujųjų laikų Lietuvos Milžinas.

Gal kiek „milžiniškai“ jis ir atrėdė — aukštas (virš 6 pėdų), tiesus, stipraus sudėjimo, plačių pečių ir galingu baritonu balsu. Milžino slapyvardis pasirinko gal daugiau dėl to, kad labai gerbė senovės Lietuvos legendinius milžinus ir mėgo kartoti savo baritonu Maironio refreną: „Milžinų ten kaulai pūva, verkia jų kapai“...

Raštas ir kūryba

Iš paminėtų kelių kun. Milžino gyvenimo ir veiklos broožų jau galima spėti, kad turima reikalo su žmogum turinčių kūrybinių polėkių. Ar didelė ar maža kūryba, tai jau laipsnio reikalas, bet yra kūryba. Ir jeigu jis būtų gyvenęs kitose sąlygose — prie mokslo įstaigų, bibliotekų ir kultūros centrų, gal jis būtų tapęs nemažu rašytoju. Rašė jis daug. Turėjo gražų sakinį ir puikų, lengvą stilių. Rašė daug spaudoje reportažų ir šiaip apybraižų. Parašė nemažai ir knygų, bet paskelbė tik tris ir tai mažesnę apimties:

A. a. kun. Nikodemas Švogzlys

„Vilniaus sūnūs“, 3 veiksmy vaidinimas, 1932 m., „O ir jo tikslų. Daugelis grįžta Sventasis Vilniau“, 1940, ir „Vilniaus Aušros Vartai“, 1940 m. Kitos jo parašytos knygos, didesnės apimties, yra rankraščiuose. Iki 1960 m. jų jis turėjo parašęs 20, tarp jų gana didelės apimties „Lietuvos trilogiją“. Kiek jis dar jų parašė per paskutinius 25 metus — nėra žinių. O jis rašė visada, nes be rašymo jis gyventi negalėjo. Prieš porą metų Lietuvoje buvo leista išleisti vienas leidinys katalikų liturginiams reikalingams. Ten yra ir Milžino straipsnis apie a.a. vysk. J. Labuką. Tai pirmas atspausdintas jo straipsnis po 40 metų ir, atrodo, paskutinis. Ir šis straipsnis dar turi tą patį jo lengvą, gražų, jaunatvišką, stilių, nors Milžinas jau buvo daugiau kaip 80 metų amžiaus.

Jo kūrybai ir talentams sąlygos nebuvo palankios. Jam visada atrodė per ankšta tuose provincijos miesteliuose, ir jis savo veikla, energija, raštais lyg ir netilpo juose. Kiek išsiskleisdavo organizacijų kongresuose su pamokslais, kalbotarba arba vyskupų lydimis vizitacijose su šaukais reportažais. Užėjus okupacijos ir tas dings. Jis buvo suimtas, bet į Sibirą nebuvo išvežtas, grįžo į laisvę, bet jo veiklą ir raštus jau dengė tyla.

Kaip Milžiną vertino kiti?

Vieni jį laikė dideliu „originalu“, keistuoliu, nebalansuotu, juokdariu ir dažnai skundė jį vyskupui už tas „liturgijas“ ir visus jo „prajovus“. Jis betgi niekad nesigynė ir nesiteisino, o atvykęs pas vyskupą krisdavo čia pat ant grindų, savo galinga ranka garsiai mušdamasis į krūtinę tardavo: „Esu kaltas, vyskuper, atleisk ir palaimink mane“. Vysk. Kuktą, nustebęs, nežinodamas, ką su juo daryti, susijaudinęs jį palaimindavo ir visada jį pakviėdavo pietų.

Kiti, kurie gerbia kūrybą kaip tokią, gerbė ir žavėjosi jo kūrybiniais polėkais, jo energinga ir įdomia veikla, jo skaidria ir romantiška meile senajai ir naujai Lietuvai, tie jį vertino.

Tad išsėkis mielas kun. Milžine, prie savųjų aukurų ir Vilniaus kryžiaus su kunigaikščiais, kriviais ir milžiniais Kernavėje ir Lietuvos meilė tedege amžiais užgesiuose aukuruose...

Biografija. Kun. Nikodemas Švogzlys — Milžinas gimė prie Švenčionių 1899 m. Mokėsi Švenčionių ir Rygos gimnazijose, Vilniaus ir Kauno kunigų seminarijose. Kunigū įsv. 1925 m. Kaune. Kapelionavo Molėtų ir Kaišiadorių vidurinėse mokyklose. Klebonavo Kernavėje, Gegužinėje, Onuškėje, Kauno Iglulos bažnyčioje, Bijutiškyje, Kruonyje, vėl Kernavėje, iš čia perkeltas į Vievio altariją. Daug dirbo Pavašario, Šaulių, ir Vilniui vaduoti organizacijose. Daug rašė spaudoje.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Rochester, N. Y.

POPIETĖ SU GINTE DAMUŠYTE

Kovo 3 d. po pamaldų prisirinko pilna salė Rochesteio lietuvių išklaustų viešnios iš Brooklyno Gintės Damuštės paskaitos ir pamatyti skaidrėse dalį jos kelionės po Sovietų Sąjungą. Ji keliavo su National Council of Churches grupe, kurios misija buvo propaguoti taiką. Rengėjai — religinės veiklos komitetas Gintę pristatė kaip modernių laikų knygnėšę (ji vis nešasi didžiausius kiekius informacinės literatūros apie Lietuvą) ir Dievo siųstą lietuvių tautai.

Savo įžanginiame žodyje G. Damuštė pareiškė, kad daugelis laisvo krašto žmonių nesupranta komunizmo kėslų vaidinimas, 1932 m., „O ir jo tikslų. Daugelis grįžta Sventasis Vilniau“, 1940, ir „Vilniaus Aušros Vartai“, 1940 m. Kitos jo parašytos knygos, didesnės apimties, yra rankraščiuose. Iki 1960 m. jų jis turėjo parašęs 20, tarp jų gana didelės apimties „Lietuvos trilogiją“. Kiek jis dar jų parašė per paskutinius 25 metus — nėra žinių. O jis rašė visada, nes be rašymo jis gyventi negalėjo. Prieš porą metų Lietuvoje buvo leista išleisti vienas leidinys katalikų liturginiams reikalingams. Ten yra ir Milžino straipsnis apie a.a. vysk. J. Labuką. Tai pirmas atspausdintas jo straipsnis po 40 metų ir, atrodo, paskutinis. Ir šis straipsnis dar turi tą patį jo lengvą, gražų, jaunatvišką, stilių, nors Milžinas jau buvo daugiau kaip 80 metų amžiaus.

Skaidrėse matėme pravoslavų pamaldas, kur bažnyčios pilnos maldininkų, išskirtinai vien senimas, tuo tarpu musulmonų ir baptistų pamaldose dalyvavo ir jaunimas. Įdomu, kad dvasiškiai, priimdami svečius iš JAV, nuolat pabrėždavo, kad Bažnyčios norai sutampa su valdžios norais ir taika yra aukščiausias abiejų pusių siekis. Jei keliuonį metu išskildavo klausimas apie žmogaus teisių pažeidimus, vadovai į šiuos klausimus net neatsakydavo.

Lankant dvasinę seminariją buvo jaučiamas didelis saugumo pareigūnų dėmesys, kad svečiai nebendratų su nepageidautiniais asmenimis. Pavaišinimo metu nepaprastai prabangus stalas sukėlė net pasipiktinimą amerikiečių tarpe, kad pravoslavų kunigai taip prabangiai gyvena puošniuose vasarnamiuose, lyg privilegijuota klasė. Mums ne naujiena, kad, keliaujant po Sov. Sąjungą, žmogus pamato tik tai, ką valdžia ir partija aprobuoja. Suvokti tikrąjį gyvenimo pulsą neįmanoma.

Daugelis įžvalgesnių dalyvių pasigedo rimto dialogo, kuris prieš kelionę buvo rekomenduojamas. Buvo liesti klausimai apie taiką su teisingumu, kodėl taikos propaguotojai patalpinti kalėjimuose, kodėl naudojamas psichiatrinis gydymas sąžinės kaliniams. Iš šiuos klausimus ir į daugelį kitų, kur teisingas atsakymas būtų inkriminuojantis, nebuvo atsakyta. Keliautojai buvo nuvesti į taikos plakatų parodą, kur pamatė pasibaistintų vaizdų, nukreiptų prieš JAV.

G. Damuštė nepastebėjo jokio ekumeninio sąjūdžio. Pagaliau vieną baptistų bažnyčioj buvo iškelti plakatai su šūkiu, prašančiais melstis už persekiojamą Bažnyčią. Plakatų nešėjai buvo apstumdinti ir plakatai tuoj pašalinti. Šis incidentas dalinai atidarė amerikiečių akis. Po pamaldų buvo sutikta viena iš demonstravusių moteris, kurios vyras už religiją įkalintas, pareiškė norėjusi tik atkreipti dėmesį į tikrovę — kokia religijos laisvės padėtis iš tikrųjų yra.

Ekskursantams grįžus į JAV, vyko spaudos konferencija, kurioje buvo naujų pasisakymų religijos egzistencijos klausimu Sov. Sąjungoje. G. Damuštės tikslas — reaguoti, informuoti

ir įtikinti. Šia kelione jos nuomonė apie žmogaus teisių žalojimą ne tik nepasikeitė, bet dar ir pasitvirtino.

Gintei Damušytei turėtų būti sudarytos sąlygos aplankyti visas lietuvių kolonijas ir atskleisti tiesą jaunajai kartai, o ypač atidaryti akis amerikietiška visuomenei. Religinės veiklos komitetas pastangomis Gintę Damuštę pasirodė ukrainiečiams ir taip pat amerikiečiams Sommerville Presbyterian Church. Tai didelis suolis į priekį. Mes tik turėtume mėti remti jos siekius, palinkėti jai išstvermės ir sveikatos jos sunkiame, bet dvasiškai giliai prasmingame darbe. Ji tikrai Dievo siūsta Lietuvai!

Ona Adomaitienė

KANADOS ŽINIOS Winnipeg, Man.

PREL. J. BERTAŠIAUS INVESTIŲRA

Winnipeg lietuviams kovo 3 diena, sekmadienis, buvo ypatinga šventė. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos steigėjas ir iškilinis jos klebonas buvo iškilmingai paskelbtas Šventojo Tėvo garbės prelatu. Parapiečiais ir svečiais perpildytoje bažnyčioje, dalyvaujant ir vyskupui V. Brizgiui, Winnipeg arkivyskupo A. Exner sekretorius perskaitė Šventojo Tėvo Pauliaus Jono II laišką, arkivyskupas A. Exner po investitūros, apeigų pasakė lietuviams reikšmingą pamokslą, primindamas prelatu Justino Bertašiaus pasišventimą, lietuvių veiklą Lietuvos katalikų pavyzdį visam pasauliui. Mišias koncelebravo arkivyskupas kartu su nauju prelatu ir šešiais svečiais kunigais.

Po pamaldų buvo vaišės, kuriose dalyvavo arkivyskupas A. Exner, vyskupas V. Brizgys, būrys kunigų, Winnipeg miesto meras, apie 270 kitų svečių ne tik iš Winnipeg, bet ir iš Amerikos, iš Kanados Toronto, Calgary ir kitur.

Meras sveikinimo žodyje paminėjo prelatu įtaką į to miesto žmonių nuotakas, įteikė jam dedikuotą Winnipeg miesto gražią knygą. Prelatas yra gavęs jau anksčiau žymenis už savo veiklą ne tik iš Winnipeg miesto, bet iš Albertos provincijos, iš Calgary. Šia proga sveikino laiškais keli vyskupai. V. Brizgys padėjo Winnipeg arkivyskupui už jo pastangas gauti kunigui J. Bertašiu prelatu titulą. Prelatas J. Bertašius padėjo ir arkivyskupui ir parapiečiams už darnų bendradarbiavimą, visiems šios šventės dalyviams.

Prieš šią šventę vyskupas V. Brizgys tris dienas vadovavo šios parapijos žmonių rekolekcijoms. Po šios šventės. šv. Kazimiero dieną, 11 valandą vyskupas laikė Mišias, pasakė tai dienai tinkantį pamokslą. Po pamaldų prelatas pakvietė visus dalyvavusius pamaldose į parapijos salę, kur visi gausiai pasivaišino, kelias valandas pasikalbėjo. Winnipeg lietuvių šį įvykį laiko ypatingu sau laimėjimu.

INCOME TAX SERVICE

Turintis ilgų metų patyrimą

Pranas G. Meilė, CPA

2649 West 63 Street

Chicago, Ill. 60629

Tel.: Raštinė — 776-5163

Namų — 636-5347

CLASSIFIED GUIDE

IESKOPIRKTI

Ieškau pirkti 2-jų butų namą priemiesty arba Chicagoje — į vakarus nuo Kedzie. Skambinti po 7-05 val. vakaro tel. 434-8235

IESKONUOMOTI

Dviem suaugusiems reikalingas butas — 2 ar 3-jų miegamų, su valgomąju kamb. Marquette Parke, į vakarus nuo California Ave. Skambinti 471-9749 arba 436-3911

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis

BUBNYS

Telef. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Kaštų vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir pilna aprauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkaustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa

Naujoj Anglijoj

Radio programos sekmadieniais, vadovaujamas Stepono J. ir Valentinos Minky, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radiojotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu:

71 Farragut Road,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-2515

Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge“.

REAL ESTATE

2 po 4 kamb. medinis Automat, gazo pečiai šildymas. Garažas. 42-os ir Artesian Ave. Nebrangus.

2 po 4 kamb. medinis. Centr. Šildymas. 30 p. sklypas. 72-os ir Campbell

SIMATTIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 st. 436-7878

RE/MAX

paulius jasinevicius

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

Norint pirkti bei parduot, išnuomoti ar apdrausti savo nuosavybes, jums maloniai patarnaus

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga

6600 S. Pulaski Rd.

Tel. 767-0600

ISIGYKITE DABAR

KRAŽIAI

Redagavo

PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidinis didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražikių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuve. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Vinco Krėvės vardo premiją laimėjusi poezijos knyga

Kazio Bradūno

„PRIERAŠAI“

Tai poetiniai žmogaus su Dievu pokalbiai Šventojo Rašto ir pogrindinės Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos temomis. Išleido „Ateities Literatūros Fondas“. Knyga gaunama ir „Drauge“, kaina \$6.00, su persiuntimu — \$7.00

SUSITIKIMAS PRIE KATEDROS

Juozas Toliusis

Tolimesni tryliktosios laidos nuotykių

Šios knygos pasakojimai — apsilankymas Vilniuje ir susitikimas su senais klases draugais. Autorius gražiai moka pasakoti ir skaitytąjį aistringai sudomina. Knygą galima skaityti ir Tryliktosios laidos neskaitytiam.

Išleido Akademinės skautijos leidykla 1984 m. Viršelis dail. Vl. Vi-jekio. Ilustravo Joseph A. Markevičius. Kaina su persiuntimu 8 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Pagarsėjęs Dainavos stovyklos ažuolas anksti pavasarį.
Nuotr. Aido Kriaučiūno

LIETUVIAI FLORIDOJ

St. Petersburg, FL

VYČIAI ATŠVENTĖ SAVO GLOBĖJO SVENTĖ

Lietuvos vyčių 147 kuopa St. Petersburg'e kovo 3 dieną iškilmingai atšventė savo globėjo šv. Kazimiero šventę. Pamaldas įvyko šv. Vardo bažnyčioje. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė šv. Kazimiero Misijos vadovas kun. V. Zakaras. Mišių skaitymus atliko Kaz. Kleiva. Giedojimo vyrų vienetas, vad. muz. A. Mateikai. Pamaldose vyčiai ir šauliai dalyvavo su vėliavomis.

Prieš pamaldas vyčių dvasios vadas kun. J. Gasiūnas įteikė 4-to laipsnio medalius vyčiams, kurie Centro valdybos praėjusiais metais buvo apdovanoti, bet nedalyvavo Chicagoje vykusiame seime ir neturėjo galimybių ten juos priimti. Šios šventės proga medaliai įteikti kun. J. Gasiūnui, T. Liutkieni, A. Paleikiui, J.

Valauski, E. Vilnieni, K. Vilniui. Vyčių seime Chicagoje 4-to laipsnio medaliai buvo įteikti Victorijai Jacobson, K. Kleivai, V. Kleivieni, V. Kraujalienei, A. Kraujaliui.

Po pamaldų Lietuvių klubo mažojoje salėje įvyko narių pietūs su menine programa, kurią paruošė ir atliko E. Praniskas ir A. Šukienė. Ta proga kalbėjo kuopos pirm. A. Kraujalis, A. Maziška, V. Jacobson.

VASARIO 16 MINĖJIMAI

Lietuvių klubas kasmet ruošia Vasario 16 minėjimą ta pačia tvarka. Minėjimas prasidėjo vasario 16 d. 10 val. r. pamaldomis šv. Jono parapijos bažnyčioje. Dalyvavo lietuviai ir daug parapičių šv. Mišias laikė parapijos klebonas su lietuviais kunigais. Pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Pamaldų metu giedoję lietuviai, vadovaujant muz. P. Armonui. Baigiantis pamaldoms sugiedotas

Lietuvos himnas, kurį parapičiai palydėjo plojimu. Tokių pamaldų suorganizavimu, šioje nelietuvių parapijos bažnyčioje Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo proga, visada pasirūpina V. Jacobson. Jai priklauso už tai pagarba ir padėka. Vakarines žinias pranešant TV 10 kanalas parodė įvykių pamaldų keletą vaizdų.

Formalus nepriklausomybės šventės minėjimas įvyko Lietuvių klube vasario 16 d. Minėjimą pradėjo klubo pirm. K. Jurgėla. Programai vadovauti pakviesta A. Karnienė. Šauliams ir vyčiams inesu vėliavas, buvo sugiedoti JAV-ių ir Lietuvos himnai. Savanoris ats. majoras L. Virbickas paprašytas uždegė žvakutę simboliizuojančią Lietuvos laisvę. Kun. V. Zakaras sukalbėjo invokaciją. K. Urbšaitis perskaitė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą. Sveikino ukrainiečių ir latvių atstovai. Gautas proklamacijas iš Floridos gubernatoriaus ir St. Peterburgo burmistrės perskaitė A. Karnienė. Paskaitą skaitė buvęs ALT pirm. dr. K. Sidlauskas.

Meninę programą atliko klubo mišrus choras, diriguojant muz. P. Armonui. L. Jurgėlaitė padėkdamo eilėraštį „Lietuva“. Aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta: VLIK-ui 4,552 dol. LB-nei 4,168 dol. ir ALT-tai 3,478 dol., iš viso 12,198 dol. Dar 125 dol. aukota Lietuvių teisėms ginti. Aukų rinkimo koordinatorius buvo V. Ugėnas. Minėjime gausiai dalyvavo vietiniai lietuviai ir svečiai.

Vasario 17 d. šv. Vardo parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingo lietuvių pamaldos. Šv. Mišias už Lietuvą aukoję šv. Kazimiero misijos vadovus kun. V. Zakaras, prel. J. Balkūnas, kun. V. Dabušis ir kun. J. Gasiūnas. Pamokslą sakė kun. V. Zakaras. Šv. Mišių metu pirmą kartą skaitė A. Karnienė. Giedoję klubo mišrus choras, diriguojant muz. P. Armonui, palydint vargonais A. Mateikai. Organizacijos, dalyvaujančios su savo vėliavomis prisidėjo prie pamaldų iškilmingumo.

Vasario 16 minėjimo proga „St. Peterburgo Times“ dienraštyje buvo atspausinti Vandos Gruzdienės ir K. Urbšaičio ilgesni laiškai. Vėliau pirodė ir redakcijos korespondento straipsnis su Vliho pirm. dr. K. Bobelio nuotrauka.

LIETUVIAI LAUKIA POETO BERNARDO BRAZDŽIONIO

JAV LB St. Petersburg apylinkė rengia poeto Bernardo Brazdžionio poezijos rečitalį, kuris įvyks kovo 27 d., trečiadienį 4 val. p.p. Lietuvių klubo salėje. Poetas su žmona Aldona atvyksta iš tolimos Kalifornijos bene pirmą kartą į Floridą. Tad reta proga netikėtai pamatyti didįjį Lietuvos Poetą, bet ir išgirsti nuosirdų Jo balsą šaukiantį laisvės Lietuvai.

Visi St. Peterburgo ir plačiųjų apylinkių lietuviai kviečiami į šį retą renginį pagerbti poetą ir pabendrauti drauge.

Be poezijos, programoje bus ir koncertinė dalis, kurią atliks pianistė Kristina Grabnickaitė iš Orlando Fla.

Po programos pasivaišinimas prie kavutės.

Vr. K.

TAUTYBIŲ FESTIVALIJE

Lietuvių klubas visada rūpinasi lietuvių atstovavimui St. Peterburgo tautinių grupių festivalyje. Festivalis buvo pradėtas meno paroda vasario 15-30 d. Eckert College. Lietuviškų eksponatų parodą suorganizavo A. Kar-

nienė, talkinant L. Bauman ir S. Salienei. Šioje parodoje dalyvavo 17 etninių grupių. Buvo išstatyti lietuvių menininkų kūrinių: Bakio Kasiulio, Tarabildienės, Viesulo ir lietuviški tautodailės dirbiniai.

Vasario 22-24 d. lietuviai dalyvavo festivalyje su savo programa, kurią atliko klubo mišrus choras ir veteranų šokėjų grupė „Audra“. Šiais metais meno paviljoną tvarkė Gintaras Karosas iš Bostono. Paviljonas buvo pavyzdinai sutvarkytas ir labai turtingas medžio dirbiniais, audiniais ir kitokiais rankdarbiais ir leidiniais. Patyrusios klubo narės rodė, kaip daromi Kalėdų eglutės šiaudinukai, audžiamos juostos lietuviškais raštais, marginami velykiniai kiaušiniai. Lietuvių maisto skyrius pardavinėjo virtinius, balandėlius, kugelį, žagarelius ir tortus. Už tai klubo valdyba nuosirdžiai dėkojo visoms moterims ir vyrams, prisidėjusiems prie darbų festivalyje atstovaujant lietuviams.

J. N.

Miami, Fla.

IVAIRŪS RENGINIAI

Kovo 3 d. sekmadienio popietėje Miami Lietuvių klubo lankytojai grožėjosi Vinco Salčiūno pagamintų skaidrių iš Lietuvos labai puikiu montazu, pavadintu „Po tėviškės dangumi“. Jo per pora

apsilankymų okupuotoj Lietuvoj darytos nuotraukos apima gražiausius vaizdus ir pastatus Vilniaus mieste ir apylinkėse, Kaune ir apylinkėse, Pažaislio vienuolyne, kelionėse į Virbalį ir Kybartus ir jų apylinkes, į Jurbarką, kiek vaizdėlių iš Palangos ir begalinė daugybė lietuvių širdžiai malonių ir akiai gražių vaizdėlių, kurių visų negalima aprašyti, bet reikia pamatyti. Jie visi lyg filme meistriskai įmontuoti į juostą su atitinkamais paaiškinimais ir palydimi atitinkamos muzikos ar dainų garsais. Pabaigoje gražiai įpinti ir įrekoruoti į juostą „Lietuva brangi“ ir „Leiskit į tėvynę“ dainų garsai su gražiais vaizdeliais – ne vienam žiūroviui sudrėkimo veido skruostus.

Šio klubo lankytojai po gražios kultūrinės pramogos nesigailėjo montažo autoriui ilgą padėkos plojimų. Kiekvieną sekmadienį lankytojai pasivaišina geros virtuvės vėdėjos M. Jakaitienės pagal lietuvišką skonį pagamintais pietumis ir niekad, niekam nepritrūksta. Taip pat kiekvieną sekmadienį įvyks Lietuvių klube įvairūs kultūriniai renginiai, kurių iš anksto negalima numatyti ir paskelbti. Paminėta kovo 24 d. sekmadienį, šio klubo didelio fundatoriaus a.a. P. Mockaus pagerbimo pietūs su dovanų paskirstymu. Vėliau numatoma vietinio moterų choro pasirodymas, svečių

A. + A. ANTANINA POVILAITIENĖ DĖDINAITE

Gyveno Evergreen Park, Illinois.

Gimė Lietuvoje 1894 m. vasario 12 dieną.

Mirė 1985 m. kovo 15 dieną, 1:30 val. popiet.

Kūnas buvo pašarvotas sekmadienį ir pirmadienį nuo 2 iki 9 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St., Chicago, Illinois. Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 19 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Pasiliko liūdintys: Sūnus Pranas ir dukterys Teresė Kuciėnė, Cesė Veleckienė ir Monika Kabilauskienė su seimomis, ir mirusios sesers vaikai Gražina Markonis, Teresė Kiškūnas, Neda Girnyš, Simas ir Pranas su seimomis.

Velionė buvo našlė a.a. Vinco.

Vietoje gėlių ir užuojautų laikraštį, prašoma aukoti Tautos Fondui

Laidot. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Birželio mėn. 4 dieną sueina 10 metų nuo mirties

A. + A. JUOZO PAPIEVIO

Šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos kun. A. Senkaus savoje koplyčioje, ir kun. V. Piktornos St. Paul of the Cross bažnyčioje Ju-no Beach, Florida kovo mėn. 23 d. 12 val.

Žmona Apolonija ir duktė Diana su seima.

KRYŽELIAI ARKTIKOJE

MATILDA MELIENE

Suėmimas ir gyvenimas bolševikų rojuje

Matilda Strimaitytė-Meliene

buvo suimta ir išvežta 1941

m. birželio 14 d. Po 15 metų

baisaus išgyvenimo jai pa-

vyko grįžti į Lietuvą ir pa-

sielti vakarus.

Knygą išleido Vytauto Didžiojo Saulių Rinktinė Chicagoje 1981 m. Atspausinta „Draugo“ spaustuviėje.

Kaina su persiuntimu \$6.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar pridėda 36 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS, antradienis, 1985 m. kovo mėn. 19 d.

6

solistų ar literatų pasirodymai, Velykiniai pietūs su margučiais, skrybėlių paradas ir įvairūs kiti renginiai! Niekas niekad nesigaili atsilankęs į lietuvių klubą.

VIENA MEILĖ

Ne kita meile mylime artimą, kaip tik ta pačia, kuria mylime Dievą.

Sv. Augustinas

JIE SPINDI SAVO DARBAIS

Vienuolijos yra brangakmeniai Kristaus sužadėtinės, Bažnyčios, papuošime.

Tera tik dvi rūšys žmonių: gerieji, kurie save laiko nusidėjėliais, ir nusidėjėliai, kurie save laiko geraisiais.

Bl. Pascal

Ilgamečiui klubo nariui

A. + A. JUOZUI GRIGALIŪNI mirus.

žmonai ELENAI, dukroms REGINAI ir LINDAI, jų SEIMOMIS ir kitiems GIMINĖMS nuosirdžiai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

CHICAGOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KLUBO VALDYBA IR NARIAI

Brangiai mamai

A. + A.

ANTANINAI POVILAITIENEI

mirus, mielą MONIKĄ ir SEIMĄ bei kitas DUKRAS su SEIMOMIS ir sūnų PRANĄ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

JADVYGA IR JUOZAS RAKŠCIAI

EVANSE-VANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiesčiuose

TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

Amerikos Lietuvių Taryba, Chicago	\$150
V.P. Kuzma, London, Canada	110
A. ir I. Draugėliai, Woodridge, IL	75
Dr. Joseph A. Gustaitis, Scranton, PA	50
Kun. P. Patlaba, Hot Springs, Ark.	50
Vanda Jautokas, Chicago	50
Antanas Rugys, Lantana, FL	50
Ant. ir Jadvyga Griniai, Detroit, MI	50
Janina Miliauskienė, Worcester, MA	50
Birutė Jasaitienė, Chicago	50
Jonas Sakalas, Chicago	50
L. Bajorūnas, Pompano Beach, FL	50
Pranė Prankienė, Chicago	50
Antanas Sereika, Chicago	20
M. ir V. Luilevičiai, Chicago	20
Emilija Gaškienė, Chicago	20
Vance Funeral Home, Cicero, IL	20
Matas Simanskis, Cicero, IL	20
O. Beržanskienė, Evergreen Pk., IL	20
Kęstutis Girdvainis, Lisle, IL	20
Barbora Liutikas, Chicago	20
Vytas Grybauskas, Chicago	20
Aldona Mačienė, Downers Grove, IL	20
Vytautas Vanagas, Chicago, IL	20
Marytė Černiūtė, Hinsdale, IL	20
VI. ir Nijolė Užubaliai, Chicago	20
Jonas Bumėkis, Chicago	20
Balys ir Emilija Pakštai, Chicago	20
J. Vailokaitis, Chicago	20
Stasys Baniulis, Cicero, IL	20
Jonas Smalstys, Lockport, IL	20
Juozas ir Sofija Budriai, Chicago,	20
Lidija Ringus, Palos Hts., IL	20
Kazys Rožanskas, Chicago	20
Aleksas Smilga, Chicago	20
Vytautas Andriulis, Chicago	20
Dana Jennings, Chicago	20
Aleksandras Marčiulionis, Chicago	20
Jonas Yla, Chicago	20
Vitas Bernadišius, Chicago	20
Simas Paulius, Chicago	20
Paulina Konstas, Chicago	20

Projekto rėmėjams nuosirdus ačiū.

Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

APLINK MUS

x Jungtinių Pabaltiečių amerikiečių komiteta, kurį sudaro lietuviai, latviai ir estai, vasaros metu priimami darbuotis kiekvienos iš tų tautybių internai. Jie turi gerai mokėti savo tautybės kalbą, būti ne jaunesni kaip 18 m., JAV piliečiai ir galeit naudotis automobiliu Washingtone. Pirmybė tiems, kurių pagrindinė studijų šaka politiniai mokslai, žurnalizmas, Pabaltijo ar Sovietų Sąjungos studijos, istorija, sociologija. Jiems mokama 1,500 dol už vasaros darbą ir apmokamos kelionės išlaidos. Lietuviai, susidomėję tuo darbu, prašomi iki balandžio 15 d. įteikti prašymą Amerikos Lietuvių Tarybai, adresu: 2606 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Internai turi progos suėti į ryšį su įvairiomis Washingtono įstaigomis.

x Putnamo seselių rėmėjų metinė šventė įvyks kovo 24 d. sekančia tvarka: 2:00 val. šv. Mišios tėvų jėzuitų koplyčioje, kurias laikys vysk. Vincentas Brizgys, 3:00 val. vakarienė Jaunimo centre. Meninę programą atliks solistė Dana Stankaitytė, akompanuojant muzikui Alvydui Vasaičiui. Į vakarienę bilietų bus galima įsigyti prie įėjimo J. centre. Visi kviečiami.

x Sv. Antano parapijoje kovo 27 - 28 dienomis vyksiančiose Misijose kun. Jonas Borevičius atnašaus šv. Mišias ir praves po dvi konferencijas. Penktadienį kovo 29 d. po bendro pasirošimo Susitaikinimo sakramentui jis klausys išpažinčių kartu su kitais kunigais. Misijos baigiamos šeštadienį kovo 30, 3 val. p. p. gydyimo apeigomis. Visi Cicero ir apylinkių lietuviai yra kviečiami dalyvauti.

x Walter Laurinaitis sekmadienį, kovo 17 d., atšventė savo 93 m. sukaktį. Gimęs ir augęs Josvainiuose. Amerikon atvažiavo 1913 m. Visą laiką buvo siuvėjas, pasiūdavo ir savo dukrelei suknius. Amerikoje turėjo 4 brolius, bet jie visi išmirė. Trys mirė Chicagoje, vienas Rockforde. Dabar gyvena pas dukterį Bronę Mikaitienę, 6119 So. McVickers, Chicagoje. Duktė tėvo 93-tiam gimtadieniui suruošė vaišes Gold Coast restorane. Dalyvavo daug giminių ir kaimynų. Nors artėja prie 100 metų, Laurinaitis dar paskaito lietuviškai ir angliškai.

x KASOJE, lietuvių federalinėje kredito unijoje pakilo IRA saskaitų procentai. Paskambinkite ir pasiteiraukite. Iki š. m. balandžio mėn. 15 dienos kiekvienas dirbantysis gali atidaryti IRA individualios pensijos saskaitą, arba esamą saskaitą padidinti įmokant už 1984 ir net 1985 metus, ir tuo būdu sumažinti apmokestinamas pajamas.

x Korp. „Gajos“ priešvėlykinis susirinkimas bus sekmadienį, kovo 24 d., Ateitininkų namuose, Lemonte. Susirinkimas prasidės 10 v. r. su šv. Mišiomis, po to pusrūčiai. Programoje kalbės Rasa Razgaitienė, koordinatė Amerikans for Due Process apie šios organizacijos veiklą. Visi Korp. „Gajos“ nariai ir jų šeimos yra kviečiami dalyvauti.

x Pavasarij geras laikas pirkti ar parduoti namus. Reikia 1 - 2 ar 4 butų namų. Turiu laukiančius pirkėjus. Prašant, namą veltui įkainuosiu ir susitarus parduosiu. Brokeris P. Žumbakis 778-6916.

x Ieškau lietuvių moters prižiūrėti pusantros metų berniuką penkis dienas savaitėje. Gyvenimo vieta Downers Grove. Dėl smulkesnės informacijos prašom skambinti tel. 985-4452 nuo 9 v. ryto iki 2 v. popiet.

x „The Observer“ naujas numeris jau atspausdintas ir siuntinėjamas prenumeratoriams. Žurnalo pirmajam puslapyje - pranešimas apie kun. Jono Kastyčio Matulionio nuteisimą. Sesuo Anne Gillen duoda patarimų religinėms grupėms, kurios keliauja į Sovietų Sąjungą. Rašoma apie Viktoro Petkaus nominaciją Nobelio Taikos premijai. Linas Sidrys komentuoja „Mind Against the Wall“. Kardinalas Bernardin rašo apie Klaipėdos bažnyčios bylą. Du žurnalo puslapiai skiriami Vasario 16 gimnazijai. Marvin Katilius Boydston duoda trumpą supažindinimą su gimnazija, o Daiva Markelytė dalinasi gyvais prisiminimais iš metų mokytojavimo gimnazijoje. „The Observer“ naujasis numeris gyvas ir dėmesio vertas. Jį spausdina „Draugo“ spaustuve. Norintieji gauti žurnalą susipažinimui gali kreiptis „Draugo“ adresu.

x Kunigas dr. P. Rabikauskas, gavęs „Panevėžio vyskupijos“ knygą, atsiuntė iš Romos tokio turinio laisną: „Tikrai su nuostaba vartau ir skaitau tą stambų 532 psl. veikalą. Stebūsios iliustracijų gausa, aprašymų išsamumu, surinktų žinių, žinčių įvairumu. Tai didelis ir vertingas darbas! Jam atlikti reikėjo ne tik pamėgimo, nusimanyto, bet ir didelės ištvėrimo. Labai gerai, kad visa tai neliko vieno mėgėjo rinkinyje. Surinkta medžiaga dabar gali visi pasinaudoti: ji tampa tik istoriniu šaltiniu. Todėl linkiu geros sėkmės ir dar likusioms Lietuvos vyskupijoms“.

x Southwest Balfio 57-to skryniaus metinis susirinkimas bus kovo 23 d. 6 val. vak., dr. Prano ir dail. Ados Sutkų namuose, Oaks Ln., Home-wood, Ill. Visi Balfio 57-to sk. nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

x „Tėvynėn“ - tokiu pavadinimu Venezuelos Lietuvių Bendruomenė pradėjo leisti žiniaraštį. Išėjo Nr. 1. Didelio formato, 22 lapai, iliustruotas. Rašytas daugiausia rašomąja mašinėle ir daugintas ofsetiniu būdu. Įdėtas vienas kitas skyrelis ir ispaniškai iš Venezuelos spaudos atsiliepimų apie Lietuvą ar lietuvius. Redaguoja ir daugiausiai prirašo Venezuelos LB centro v-bos pirmininkas dr. Vytautas A. Dambra. Žiniaraščio pavadinimas ir viršelio piešiniai paimti iš Salzburgo stovyklos sąlygomis 1944-1946 to paties Dambros leisto ir suredaguoto žurnalo. Biuletenis daro gerą įspūdį.

x Elena Vasyliūnienė, Somerville, Mass., savo vyro Iz. Vasyliūno atminčiai paminėti, jo tikrajam veiklos draugui, dienraščiui „Draugui“, atsiuntė 50 dol. auką. Labai dekojame.

x Dr. J. Sungaila, Religinio PLK kongreso org. komiteto pirmininkas, Toronto, Kanada, atsiuntė tokį laišką: „Siunčiu 200 dol. čekį dėkingumo ženklui už Jūsų didelį ir nuoširdų bendradarbiavimą, išpopuliarinant PLK kongresą ir „Dux Magnus“ operą“. Nuoširdus ačiū už gražią auką ir malonius žodžius.

x Linas Norušis, Lemont, Ill., mūsų jaunosios kartos skaitytojas, garbės prenumeratorius, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. L. Norušį ir toliau laikome garbės sąraše, o už realią auką savos spaudos palaikymui, tariame nuoširdų ačiū.

Dainavos ansamblis, atlikęs LB Vid. Vakarų apygardos surengtame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime meninę programą. Prie pianino - Nijolė Kupstaitė, dirigentė Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė. Nuotr. J. Tamulaitis

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PATRAUKLUS „MARGUČIO“ KONCERTAS

„Margutis“ ne tik džiugina lietuvius gera radio programa, bet ir įvairiais koncertais. Kovo 17 d. Jaunimo centre lietuvių turėjo laimės pasigėrėti smuikininku Danos Pomerancitės ir jos vyro Yuri Mazurkevič talentingai atliekama Haendel - Halvorsen „Pascaglia“. Švelnus smuikų duetas teikė malonius pasigėrėjimo. Didelis įgudimas ir

x Diana Giliūtė laiške, kurį išspausdino „Chicago Tribune“, kovo 18 d., pasisako prieš Alan J. Ryan primetamus lietuviams nacių nusikaltimus. Pabrėžia, kad Lietuva buvo vienintelis kraštas, kuris Rytų Europoje boikotavo nacių pastangas burtis į SS dalinius.

x Tėvų Marijonų bendradarbių, Chicago apskrities metinis seimas įvyks sekmadienį, kovo 24 d., Marijonų salėje, 6336 S. Kilbourn. Šv. Mišios 11:00 val. ryto, 12:00 val. pietūs 1:30 val. p. p. seimo posėdis. Kunigas Uždavinis atliks Mišias ir praves seimą. Kviečiame visuomenę atsilankyti ir paremti tėvus marijonus. Kviečia valdyba ir nariai.

x Marius Kiela, Chicago, Ill., žinomas domonijūjų namų planuotojas ir statybininkas, įvairiais reikalais lankėsi „Drauge“ ir ta proga įteikė 50 dol. dienraščio paramai. Labai dekojame už realią auką. Marius ir Emilija Kielai yra mūsų garbės prenumeratoriai, „Neringos“ restorano 2632 W. 71st St., Chicagoje, savininkai. Restoranui vadovauja ir maloniai svečius priima Emilija Kielienė, kuri yra ir veikli Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė.

x Elena Vasyliūnienė, Somerville, Mass., savo vyro Iz. Vasyliūno atminčiai paminėti, jo tikrajam veiklos draugui, dienraščiui „Draugui“, atsiuntė 50 dol. auką. Labai dekojame.

x Dr. J. Sungaila, Religinio PLK kongreso org. komiteto pirmininkas, Toronto, Kanada, atsiuntė tokį laišką: „Siunčiu 200 dol. čekį dėkingumo ženklui už Jūsų didelį ir nuoširdų bendradarbiavimą, išpopuliarinant PLK kongresą ir „Dux Magnus“ operą“. Nuoširdus ačiū už gražią auką ir malonius žodžius.

x Linas Norušis, Lemont, Ill., mūsų jaunosios kartos skaitytojas, garbės prenumeratorius, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. L. Norušį ir toliau laikome garbės sąraše, o už realią auką savos spaudos palaikymui, tariame nuoširdų ačiū.

atlikimo tikslumas kelė nusistebėjimą. Koncertas pasižymėjo įvairumu. Antruoju numeriu buvo Telemano Kanoninė sonata. Čia įdomiai pasireiškė Asta Šepetytė su smuikininku. Tai Chicago lietuviams buvo labai naujas numeris. Toliau išjūngė dar vienas instrumentalistas: komp. D. Lapinskas fortepijonu drauge su fleitiste prabildami Kohler sukurtais „Papillon“ garsais. Tuodu plačių sugebėjimų instrumentalistai tęsė pirmą programą pusę iki galo. Čia buvo Bacho suita Nr. 2, D. Demarės „Paukštelis“, Godardo „Idilė“, Pakalnio „Šokis su lanku“. Publikai buvo malonus sekti, kaip švelnus fleitos garsai derinasi su styginių instrumentų bangomis. Publikos dėmesį atrėpė gilus mūsų muzikų įgudimas ir išgyvenimas. Asta Šepetytė puikiai valdo kaip fleita, taip ir jos mažesnės seserį - piccolo. Publikai visą laiką sekė melodijas giliu tylos susikauptime.

Publikos plojimai laimėjo staigmeną: A. Šepetytė viena ranka grojo fleita, o kita sau akompanavo fortepijonu, atlikdama W. Popp „Bagatelę“. A. Šepetytė dabar diriguoja La Grange Parko aukšt. mokyklos orkestrą ir turi muzikos pamokas. Antroji programos dalis taipgi džiugino savo įvairumu. Sklandus pirmas numeris, atliktas dviejų muzikų smuiku ir fleita - Telemano „Kanoninė sonata“.

Po to lietuviškas kūrinys - Pakalnio „Rauda“, perteikta D. Pomerancitės smuiku ir D. Lapinsko fortepijonu. Toliau abudu meninkai publikai su teikė malonumą pasiklausyti Sarasatės melodingos Cigono dainos. Kūrinys buvo atliktas virtuoziskai.

Dar vienas lietuvių kūrinys programoje tai V. Klovos „Preliudas ir valsas“, kurį atliko V. Mazurkevič su fortepijonu palyda. Smagesnio tempo buvo jų atliekamas Sarasatės ispaniškas žokis „Zapateado“. Girdėjosi publikos pasigėrėjimas smuiko lygiu, švelniu tonu.

Smuikų duetas mieliai skambėjo Wieniawskio „Kapričio“ melodijose. Programoje buvo stipriai atstovaujami smagūs ispanų šokiai. Žaismingai nuskambėjo dviejų smuikų su fortepijonu atliekamas Sarasatės „Navara“. Buvo miela stebėti, kaip smuikininkai sudėtingas melodijas atlieka su dideliu lengvumu. Bisui smuikininkai dar pridėjo smagų Mozarto „Rondo“, stebindami virtuozisku pirštų miklumu. Margaspalvės gėlės, įteiktos muzikams, lydint gausiems plojimais, rodė publikos pasigėrėjimą aukšto lygio programa. Koncertui pasibaigus dar dalyviai turėjo

progos pabendrauti su programos atlikėjais kavinėje. D. Pomerancitė nuo nacių mirties išgelbėjo lietuviui. Ji yra 8 metus studijavusi Maskvos konservatorijoje pas D. Oistrachą. Kurį laiką dėstė Kijevo konservatorijoje, grojo Vilniaus filharmonijoje. 1975 metais ji su vyru Yuri Mazurkevič emigravo į Vakarų ir tapo destrytoja West Ontario universitete. Koncertavo daugelyje Europos miestų, radijo ir televizijos programose.

A. Šepetytė pasiekusi magistrų laipsnį, ruošiasi daktarui. J. Pr.

ISSAMUS STRAIPSNIS APIE LIETUVIUS

„Chicago Tribune“ kovo 17 d. savo sekmadieniniame priede „Sunday“ išspausdino per 6 puslapius straipsnį: „Keeping Faith“ - apie lietuvius. Straipsnio autorius Steve Sanders, nuotraukos Chris Walker. Straipsnyje labai plačiai aprašomas mūsų konsulatų, Jaunimo centras, lituanistinės mokyklos, Marquette Parko lietuvių, ypač parapija. Plačiau aptariamas Pedagoginis institutas, Balzeko muziejus, Liet. vyčiai. Perteikiamos informacijos gautos iš gen. kons. J. Daužvardienės, J. Račkausko, T. Remeikio, R. Vito, G. Aukštuolio, kun. A. Zakarausko ir kt. Suminima, kad Chicagoje yra apie 200,000 lietuvių, turinčių savo operą, stambias bibliotekas, primenamos lietuvių organizacijos. Pažymima, kad kitados Lietuva buvo didžiausia valstybė Europoje. Pažymima, kad okupantai bolševikai išvežė apie 350,000 žmonių. Straipsnis gausiai iliustruotas, o spalvota Dainų festivalio nuotrauka - per visą puslapį.

Garfield ir Lincoln parkų šildaržiuose nuo kovo 30 d. prasidės gėlių parodos. Lėjimas nemokamas.

GĖLIŲ PARODOS

Garfield ir Lincoln parkų šildaržiuose nuo kovo 30 d. prasidės gėlių parodos. Lėjimas nemokamas.

Neužmirštama Vasario 16-tosios šventė Montessori „Ziburėlio“ mokyklėlėje. Deklamuoja Valdas Vasaitis, Aras Jonikas, Austė Ringutė, Viktorija Susinskaitė, Aleksa Valiulytė ir Irutė Masiulytė. Nuotr. L. Volodkos

JAV

— Rekolekcijos ir religinio koncertas bus Apriškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, kovo 28, 29 ir 30 dienomis 7:30 v. vakare. Rekolekcijas praves svečias iš Chicago kun. Juozas Vaškas. Rekolekcijų pravedimo srityje jis turi daug patyrimo. Parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis kviečia ir ragina parapičius į šias rekolekcijas gausiai atsilankyti, kad deramai pasirošus galėtume pasveikinti prisikėlusį Isganytoją. Užbaigus rekolekcijas, Verbu sekmadienį, 4 val. vakare įvyks religinės muzikos koncertas. Tradicija, kad kiekvienais metais parapijos bažnytinis choras gavėnijos metu rengia koncertus. Choras atliks G. Rossini „Stabat Mater“. Choriui vadovauja muz. Viktoras Ralys.

— Latvių koncertų sąjunga suruošė pianistės Raimondos Apeikytės ir baritono Andrejs Kurminš dainos ir muzikos vakarą. Koncertas įvyko kovo 16 d., Latvių parapijos salėje, 1955 Riverside Drive, Los Angeles.

CHICAGOS ŽINIOS

NAMAI ATILIKĖLIAMS Chicago pietinėje dalyje pradėti statyti namai, kur gyvenantiems išsivystime suaugusieji žmonės. Tokių namų Chicagoje bus pastatyta penketas. Kiekviename jų gyvena po penkiolika. Dėngumos atsilikėlių amžius 20 - 30 m. Jie bus įdarbinti. Toms statyboms JAV butų departamentas paskyrė 1.7 mil. dol. Gaudama ir privačios paramos.

SV. PATRIKO DIENOS PARADAS

Šv. Patriko dienos parade Chicagoje kovo 16 d. žygiavo apie 40,000 žmonių. Dalyvavo senatoriai Simon Dixon, meras Washingtonas ir daug kitų žmonių. Stebėjo apie 225,000 žmonių. Dažant ypač žaliai buvo supilta 110 svarų dažų. Parade dalyvavo 45 orkestrai, 63 žygiotojų grupės, 20 airių šokėjų ratelių.

STUDENTŲ SKOLOS

Illinois universitetas Chicagoje sutiko priimti atsakomybę dėl negrąžintų studentams teiktų paskolų mokslui. Bendra tų negrąžintų skolų suma siekia pusę milijono dolerių. Jei universitetas nebūtų prisidėjęs atsakomybės, būtų nutrauktas teikimas tokių paskolų.

TARNYBOS PARKUOSE

Chicago parkuose yra 380 tarnautojų, kurie per metus gauna po 33,000 dol. ar daugiau. Visi vyrai. 1984 m. nebuvę jų tarpe nė vienos moters tarnautojos.

TEISMAS IR ALGOS

Cook apylinkės teismas paskelbė sprendimą dėl ginčijamo algų pakėlimo: leidžiama pakelti atlyginimą vadovaujantiems piliečių rinktiems pareigūnams, egzektuvo nariams ir teisėjams.

Advokatas GINTARAS ČEPĖNAS

2649 W. 63rd Street Chicago, IL 60629 Tel. — 776-5162

Kašdien 9-6 val. vak. Seštadienis ir vakaras pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Seštad. 9 v. r. iki 1 val. d.